

KIR. KÖZJEGYZŐK
K Ö Z L Ő N Y E

FOLYÓIRAT A PERENKIVÜLI TÖRVÉNYKEZÉS
ÉS A KÖZJEGYZŐI GYAKORLAT SZÁMÁRA.

KIADJA
A MAGYARORSZÁGI KIR. KÖZJEGYZŐK ORSZÁGOS EGYLETE.

Megjelenik havonként egyszer.
(július és augusztus hónapok kivételével)

HELD JÁNOS KÖNYVNYOMDA
BUDAPEST, II., MECSEK UTCA 6.
TELEFON: 1-486 95.

Főszerkesztő:
FEKETE LÁSZLÓ DR.
budapesti kir. közjegyző.
Felelős szerkesztő és kiadó:
SZEMERJAY-PETRÁN TIBOR DR.
budapesti kir. közjegyző.

KIR. KÖZJEGYZŐK KÖZLÖNYE

Folyóirat a perenkivüli törvénykezés és a közjegyzői gyakorlat számára

Főszerkesztő: FEKETE LÁSZLÓ Dr. Felelős szerkesztő és kiadó: SZEMERJAY-PETRÁN TIBOR Dr.
budapesti kir. közjegyző. budapesti kir. közjegyző.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, XIV., Thököly-út 39. Telefon: 297—069

A Magyarországi Királyi Közjegyzők Országos Egyletének postatakarékpénztári csekk számlája: 41.951.

A pécsi közjegyzői vándorgyűlés.

A Magyarországi Kir. Közjegyzők Országos Egylete 1938. évi rendes közgyűlését vándorgyűlés keretében június hó 12. napján Pécsen tartotta meg. Különös jelentőséget kölcsönözött a vándorgyűlésnek, különös megbeesülését jelentette a magyar közjegyzői karnak s a magyar közjegyzői intézmény jogszolgáltatási fontosságának különös elismerése volt abban, hogy a vándorgyűlésen résztvettek a magyar igazságügy legfőbb vezetői. De nem csak részt vettek, hanem tüntetően meleg és elismerő nyilatkozataikkal tisztelték meg a magyar közjegyzői kart, amely ekként a pécsi vándorgyűlés komoly és szép sikerét örömmel könyvelheti el a kar komoly megbecsülése és az intézmény fontos jogszolgáltatási tevékenysége legilletékesebb méltánylásaként. Ez az érdeklődés és elismerés biztató reménységet nyújt abban a tekintetben, hogy az intézmény kívánatos kiépítése és korszerű átalakítása kérdésében azokra, akiknek ebben a kérdésben döntő szerepük van, bizvást számíthatunk.

Másirányú elfoglaltsága miatt magán a vándorgyűlésen bár nem, de a megelőző napon megjelent a közjegyzők körében *Mikecz Ödön* dr. igazságügyminiszter, aki a társasvaconán őszinte jóindulatát és komoly együttműködési készségét jelentette ki minden közjegyzői vonatkozású ügyben. Megjelent a vándorgyűlésen *Lázár Andor* dr. volt igazságügyminiszter, akit bensőséges meleg ünneplések közepette választottak meg az egyesület örökös tiszte-

A pécsi közjegyzői vándorgyűlés.

Lázár Ferenc dr.: A közjegyzői rendtartás reformjáról.

Fekete László dr.: Hozzászólás Lázár Ferenc dr. Pécsen tartott előadásához.

Gröber Aladár dr.: Közokirataink legfeltűnőbb nyelvi hibáiról.

Közlemények.

A hetvenéves kormányzó.

Felsőházi tagválasztás.

Halálozás.

A nyugdíjintézeti döntőbíróóság ülése.

A kamarák közleményei.

Közjegyzői állás megszüntetése.

Megtorlás a hitelesítő községi jegyző ellen.

„Tárgyalási díjátalány közszerzemény érvényesítése esetében.“

Ratio legis.

Hiteles kiadvány ügyvédi meghatalmazási nyomtatványokon.

Bejegyzési illeték hagyatéki tárgyalási díj biztosításánál.

Sashalom község is hitelesít.

Ösztöndíjak az ifjúságnak a kereskedelmi pályákra irányítása érdekében.

A nyugdíjintézet felhívása.

Allásközvetítések.

Ki hirdetett törvények.

Rendeletek.

Jogi- és illetékügyi irodalmi szemle.

Magyar Jogi Szemle.

Notariatszeitung.

Polgári Jog.

Illetékügyi Közlöny.

Joggyakorlat.

Illetékjog.

letbeli elnökévé s aki két előkelő szónoki színvonalú, értékes gondolatokat kifejezésre juttatott beszédével köszönte meg az egyesületnek azt a nemes gesztióját, hogy őt, aki az aktív kormányzati hatalomnak immár nem részese, választotta meg tiszteletbeli elnökévé. Külön eseménye volt még a vándorgyűlésnek, illetve az azt követő társas ebédnek *Antal* István dr. igazságügyi államtitkár felszólalása, akinek beszéde, bár elsősorban nagyjelentőségű politikai nyilatkozat volt, nem nélkülözte a közjegyzői karral szemben a meleg rokonszenv megnyilvánulását sem. A vándorgyűlés eseményei közé kell számítanunk *Lázár* Ferenc dr. felsőházi tag budapesti kamarai elnöknek a közjegyzői rendtartás reformkérdéseiről tartott szakszerű s a kérdések minden irányú alapos tanulmányozásáról tanuskodó értékes előadását.

A vándorgyűlésről részletes tudósítást az alábbiakban hozunk:

A vándorgyűlésre a vendégek és a tagok június hó 11-én, szombaton javarészen a délutáni vonatokkal érkeztek meg. A sínautó busszal érkezett meg *Mikecz* Ödön dr. igazságügyminiszter, *Lázár* Andor dr. volt igazságügyminiszter, *Kalotay* Viktor dr. kuriai bíró, a közjegyzői felügyeleti osztály főnöke, *Térffy* Béla dr. osztálytanácsos az igazságügyminiszter titkára. Az illusztris vendégek, a közjegyzői és helyettesi karból a családtagokkal együtt mintegy 100 személy szombaton este Ujházy György liturgikus drámáját, a Missa Solemnist tekintették meg, illetve élvezték végig annak a gyönyörű miliőben, a pécsi dóm előtt grandiózus eszközök pazar rendelkezésre boesításával megrendezett szabadtéri előadását.

Az előadás után a meesei üdülőszállóban volt társasvacsora, amelyen *Angyal* Béla dr., a pécsi kamara elnöke, köszöntötte az ország minden részéből olyan imponálóan nagy számban egybe gyűlt közjegyzőket és családtagjaikat. *Lázár* Ferenc dr. felsőházi tag, a budapesti kamara elnöke pedig *Mikecz* Ödön dr. igazságügyminiszterre mondott felköszöntőt.

Mikecz Ödön dr. igazságügyminiszter válaszában sajnálkozását fejezte ki afelett, hogy a Magyarországi Kir. Közjegyzők Országos Egyesületének vasárnapi vándorgyűlésén más elfoglaltsága miatt nem vehet részt, *kérte azonban a közjegyzői kart, hogy a vacsorán való megjelenését tekintse az iránta érzett barátság, rokonszenv és őszinte megbecsülés kifejezésének.* Hangoztatta, hogy általában a jogászok és így a közjegyzők iránt is érzett barátságát érintetlenül hozta át jelenlegi pozíciójába is és adott esetben mindig kész e barátságot konkrét cselekedetekkel is demonstrálni.

Az igazságügyminiszter nagy tetszéssel fogadott pohárköszöntőjét lelkes taps és éljenzés követte. *Mikecz* Ödön igazságügyminiszter a társasvacsora után hosszasan elbeszélgetett a közjegyzőkkel, majd egy hajnali vonattal visszautazott a fővárosba.

A vándorgyűlést június hó 12. napján, vasárnap délelőtt 11 órakor a meesei üdülőszálló különtermében tartották meg. A vándorgyűlést *Hanny* Tódor dr. felsőházi tag, az egyesület elnöke vezette. A közgyűlésen az igazságügyminiszter képviselőjében megjelent *Antal* István dr. igazságügyi államtitkár, az igazságügyminisztérium részéről pedig *Kalotay* Viktor dr., kuriai bíró, a közjegyzői felügyeleti osztály főnöke. Mint meghívott vendégek résztvettek még: *Szabó* Lajos pécsi ítélőtáblai elnök, *Balogh* István pécsi főügyész, *Kiss* György pécsi törvényszéki elnök, *Stépan* Sándor dr. pécsi ügyészségi elnök, *Piacsek* Zoltán dr. a pécsi ügyvédi kamara elnöke. Megjelentek a jelenléti ívek adatai szerint a közjegyzők közül: *Lázár* Ferenc dr. felsőházi tag, a budapesti, *Órley* Dénes dr. a debreceni, *Angyal* Béla dr. a pécsi, *Tarján* Béla dr. a szegedi és *Pottyondy* Béla dr. a szombathelyi kir. közjegyzői kamarák elnökei, továbbá *Antalfy-Zsiros* Aladár dr., *Bathó* Kálmán dr., *Belcsák* Sándor dr., *Berzsenyi* László dr., *Botka* László dr., *Debreczeny* Dezső dr., *Demkő-Belánszky* Pál dr., *Fabinyi* Leó dr., *Fekete* László dr., ifj. *Fésüs* György dr., *Holitscher* Szigfrid dr., *Horváth* Kamilló dr., *Ikrieh* Arnold dr., *Imreh* Dénes dr., *Kaprinay* Endre dr., *Keck* László dr., *Kenderessy* János dr., *Kiss* Elemér dr., *Kovách* Dénes dr., *Kozányi* Pál dr., *König* Sándor dr., *Krenner* Zoltán dr., *Lénárt* Dezső dr., *Májay* Dezső dr., *Mártonffy* Bogdán dr., *Meixner* László dr., *Mike* Imre dr., *Nagy* Béla dr., *Nyárádi* István dr., *Onody* Gábor dr., *Pazoni* Elek Imre dr., *Pekker* Emil dr., *Rónay* Tibor dr., *Sárközi* Sándor dr., ifj. *Schreiber* Miklós dr., *Svasz* Benő dr., *Szakáts* István dr., *Szemerjay-Petrán* Tibor dr., *Széchenyi* István dr., *Szilléry* Péter dr., *Sziráky* László dr., *Szlávy* Kornél dr., *Szöke* Jenő dr., *Tamásfalvy* Thúry Géza dr., *Telmann* Sándor dr., *Tóthfaludy* Aladár dr., *Zakariás* János dr., a helyettesek, illetve a jelöltek közül pedig *Beniczky* Géza dr., *Doszpoly* Dezső dr., *Fekete* Lajos dr., *vitész* Gyene Sándor dr., *Hasitz* Sándor dr., *Hedry* László dr., *Hirkó* Boldizsár dr., *Hirmand* Gyula dr., *Magyary-Kossa* Zoltán dr., *Marton* József dr., ifj. *Paár* Lajos dr., *Pulay* József dr., *Siklósi* Tamás dr., *Sternberg* Ernő dr., *vitész* *Susich* Ervin dr., *Szöke* István dr., *Tóth* Endre dr., *Vass* Gyula dr.

A közgyűlést *Hanny* Tódor dr. felsőházi tag, elnök a következő beszéddel nyitotta meg:

„Őszinte öröömre szolgál, hogy idei rendes közgyűlésünknek vándorgyűlés alakjában itt Pécsen megtartása karunkban élénk visszhangra talált és hogy ti kedves kartársaim oly szép számmal jelentetek meg.

Az 1927. és 1933. közt Debrecenben, Pécsen, Szegeden, Szombathelyen, Lillafüreden és Balatonfüreden rendezett vándorgyűlések sikere indította központi bizottságunkat arra, hogy a mostoha viszonyok miatt azóta elmaradt, a karunkat érdeklő aktuális kérdések megbeszélésére alkalmas, de főként az országban elszórtan működő kartársak és családtagjaik megismerkedését célzó vándorgyűléseink sorozatát újból megkezdjük.

Ennek helyéül a pécsi kamara köztisztviselőiben és közszeretben álló elnökének Angyal Béla dr. kartársunknak ismételt szíves meghívására Pécsen választottuk, ami lehetővé tette, hogy a résztvevők a Missa Solemnis-nek élmény számába menő előadását is meghallgathatták.

Balatonfüredi utolsó vándorgyűlésünknek különös dísz és jelentőséget adott Lázár Andor dr. akkori igazságügyminiszter úr Öngyméltóságának részvétele és karunk kiváló megtiszteltetésének kell tekintenünk, hogy Mikecz Ödön dr. igazságügyminiszter úr Öngyméltósága — bár magán a közgyűlésünkön egyéb elfoglaltsága miatt nem lehetett jelen, — bennünket tegnap este megjelenésével kitüntetni méltóztatott.

Öngyméltósága tegnap elhangzott felszólalásában bennünket jóakaratról biztosított. Erős a hitünk, hogy benne karunk éppen oly megértő és jóindulatú támaszt fog találni, mint a magas közjogi méltóságot öt évet meghaladó időn át viselt elődjében, Lázár Andor dr. titkos tanácsos úr Öngyméltóságában, akihez bennünket az el nem múló hála legőszintébb érzelmei fűznek. Öngyméltóságánál minden, a közjegyzői intézményt érintő kérdésben meleg érdeklődést és megértést találtunk és Öngyméltósága, — amit nem hagyhatok említés nélkül, — nem kevesebb mint 27 helyettest nevezett ki kir. közjegyzőkké és juttatott ezzel önállósághoz. Kartársainknak ezen jelentékeny számát, valamint azt a sok kartársunkat, akiket kérelmükre nekik megfelelőbb állásra helyezett át, örök hála kötelezte.

Igaz tisztelettel köszöntöm a magas igazságügyi kormány jelenlévő képviselőit Antal István dr. államtitkár úr és Kalotay Viktor dr., kuriai bíró úr Öngyméltóságait. Mindketten karunknak jóakarói és ha szabad mondanom, barátai, akik ismerik nehézségeinket és érdekeinket szívéükön viselik. Jóleső tudat a

karunk iránt táplált jóindulatnak tanujelét nem csak a hivatalos érintkezésben, hanem társadalmi téren is tapasztalni és kérem, hogy bennünket ezen érzelmeikben ezentúl is megtartani méltóztassanak.

Örömmel és szeretettel köszöntöm a pécsi igazságügyi hatóságok képviselőit, a tábla, a törvényszék elnökeit, a főügyész és az ügyészségi elnök urakat, továbbá a mindig őszinte megbecsülésben részesített ügyvédi kar képviselőjét.

Midőn még összes megjelent kartársainkat, elsősorban kamaráinknak teljes számban jelenlevő elnökeit a legszívélyesebben üdvözölöm és idei rendes közgyűlésünket ezennel megnyitom, indítványozom, hogy a vándorgyűlés vitéz nagybányai Horthy Miklós Kormányzó úr Öngyméltóságának táviratban fejezze ki mély hódolatát és ugyanezen távirattal köszöntse Mikecz Ödön dr. igazságügyminiszter úr Öngyméltóságát.

A közgyűlés a lelkes éljenzéssel fogadott elnöki megnyitó után egyhangúlag elhatározta, hogy Horthy Miklós kormányzót és Mikecz Ödön igazságügyminisztert táviratilag üdvözli. Majd az elnök a jegyzőkönyv írására Hirkó Boldizsár másodtitkár, annak hitelesítésére pedig Horváth Kamilló és vitéz Tóthfaludi Aladár kir. közjegyzőket kérte fel.

Hirkó Boldizsár másodtitkár olvasta fel ezután Lázár Andor dr. volt igazságügyminiszternek az egyesület örökös tiszteletbeli elnökévé való megválasztására vonatkozó azt az indítványt, amelyet az egyesület központi bizottsága a március hó 26. napján tartott ülésen egyhangú lelkesedéssel fogadott el s a Kir. Közjegyzők Közlönye ez évi 3. számában a 115. oldalon egész terjedelmében közölt. A közgyűlés az indítványt szintén egyhangú lelkesedéssel tette magáévá. A határozat enunciaciója után Hanny Tódor elnök vezetése mellett a kamarák elnökeiből alakított külön bizottság hívta meg Lázár Andort a közgyűlésre. A megjelenő, a közjegyzők előtt méltán osztatlan népszerűségnek örvendő volt igazságügyminisztert tüntető taps és éljenzés fogadta. Hanny Tódor elnök a közgyűlés színe előtt is üdvözölte Lázár Andort, mint az egyesület újonnan s egyhangú lelkesedéssel megválasztott örökös tiszteletbeli elnökét, aki az üdvözlésre a következő beszéddel válaszolt:

„Méltóságos elnök úr! Igen tisztelt úrain! A Közjegyzők Országos Egyesületének ezt a megtisztelő gesztusát, amely velem szemben megnyilvánult most, tiszteletbeli elnökké történt megválasztásom alkalmával, megilletődéssel köszönöm meg.

— Ha egy testület a hivatalos felsőbbsegek iránt a kötelelő tiszteleten túlmenőleg kifejezésre juttatja megbeesülésének jeleit, azt talán lehet olybá tekinteni, mint hogyha ez a jóakarát megnyerésének eszköze volna. Amikor azonban egy testület a távozó főnökkel szemben alkalmaz ilyen gesztust, azt nem lehet másképpen magyarázni, mint úgy, hogy ez az emberi megbecsülés és emberi szeretet megnyilvánulása.

— Igen tisztelt Uram! Én azt hiszem, bármilyen pozícióban vagyunk is, az emberi tulajdonságok azok, amelyek a legértékesebbek mindenkiben. A léleknek és a szívnek a tulajdonságai, amelyek az észnek képességein túlmenően is garanciáját adhatják a társadalom békés evolúciójának.

— Én — igen tisztelt uraim — a közjegyzői kar részéről a szívnek és léleknek megnyilvánulását látom ebben az aktusban. S méltóztassanak megengedni, hogy egy-két szót szóljak a közjegyzői munka jelentőségéről, úgy ahogyan én azt látom.

— Közhasználatú mondás, hogy a közjegyzői kar az igazságszolgáltatás egyik szerve. Az igazságszolgáltatás az igazság keresőivel szemben az igazság megtalálásában van. Mi a szerepe a közjegyzői karnak ebben a folyamatban? Én azt hiszem, hogy az igazság megtalálásában a közjegyzők az igazság megőrzői és közhitelű munkálkodása avatja a közjegyzői kart az igazságszolgáltatás egyik igen fontos funkcionáriusává. Ez a közhitelű munkálkodás az egész társadalomban a biztonságnak, az igazság tiszteletének és az igazságnak nemesebb értelemben vett érzetét kelti és a társadalmak biztonságának igen fontos kelléke.

— A közjegyzői kar gondolata nem magyar talajból fakadt. De nem hiszem, hogy lenne a mi intézményeink között még egy, amely a magyar talajba átültetve, annyira a magyar léleknek megfelelő gyümölcsöt termelt volna, mint a közjegyzői kar. Ezért voltam én mindig, vagyok és leszek a jövőben is a közjegyzői intézménynek és a közjegyzői karnak tisztelője, megbecsülője és védelmezője.“

A tárgysorozat harmadik pontjaként *Kaprinay* Endre dr. főtitkár olvasta fel a titkári jelentést, amelynek bevezető részét itt adjuk.

„A Magyarországi Kir. Közjegyzők Országos Egyletének Központi Bizottsága évi jelentését nem kezdheti mással, mint annak nevével, akinek nevét 900 vérben és viharban tobzódó nehéz

esztendő nem hogy elmosni nem tudta, hanem a pusztá névből tartalmat jelentő fogalomra magasztosított. — annak a nevével, akit a római katolikus anyaszentegyház és vele együtt az egész világ katolikus társadalma szentként, — a magyar történelem pedig önálló és tudatos nemzeti életünk alkotójaként tisztel. — Ebben az évben jelentésünk iniciáléja nem lehet tehát más, mint első szent királyunk: István neve.

Szent István halálának kilencedik centennáriusán, Szent István évében, Pécs ősi város falai közt összegyűlt magyar királyi közjegyzők és közjegyzőhelyettesek hódolattal emlékeznek meg arról a főről, melyről az isteni szikra a borús évszázadokon át is tiszta fényvel ragyog felénk.

Nekünk, kik a magyar jogász társadalom szerény tagjai közé számítunk, különös okunk van személyét idézni, hiszen emléke a szó minden vonatkozásában első magyar jogász emlékével azonos fogalom.

Közjogi lángelnéje még oly ritka terhes idők viszontagságaival is dacolt, mint a minőt egész Európának csak, ez a legtöbbet vérzett és legnagyobb keresztet hordozó mostoha gyermeke tud felmutatni, — de örökké élő állami-jogi intézményein túl, még magánviszonyaink jogi rendjében is kristálytisztán élnek azok az eszmék, melyeket a nyugati műveltségnek, ennek az egész különleges talajú országba ültetésekor oly szerencsés kézzel alkotott meg.

Nemzeti létünk és társadalmunk alapját ő rakta le, s hogy tökéletes munkát végzett, s hogy ez az épület szilárd bástya volt, ha kellett és a nyugati műveltség és művészet virágzó otthona, ha lehetett, — a világtörténelem igazolhatja.

A mult ragyogásából gyűjtsünk össze hát egy sugárt, hogy jövőnk útját megvilágítsa.

Ennek a sugárnak a világánál emlékezzünk meg arról, aki nemzetünket ma egy jobb jövő felé hivatott vezérelni, nagybányai vitéz Horthy Miklós Magyarország főméltóságú Kormányzójáról, akinek 70-ik születésnapját e napokban ünnepli az egész magyar nemzet. Nagybányai vitéz Horthy Miklós legmagasabb személye biztos záloga ennek a jobb jövőnek, — születésének évfordulója pedig minden magyarnak hódolattal megült családi ünnepe.“

A jelentés ezután annak hangsúlyozása mellett, hogy a rendelkezésre álló idő rövidsége miatt a beszámoló kereteit szűkebbre kellett szabni, megemlíti, hogy a közelmúlt gazdag törvénytárából a közjegyzői kart közvetlenül kevés törvényes intézkedés érin-

tette. Ilyenek volnának az 1937. IV., VI., XXI. és az 1938. évi XX. törvények és több rendelet.

Az elmúlt év eseményeinek nagy tömegéből jelentőségének megfelelően kiemeli a jelentés azt a változást, mely a magyar igazságügyek legfőbb vezetőségében ez év március havában állott be. Lázár Andor dr. öt és félévi áldozatos, és eredményekben gazdag működés után átadta helyét Mikecz Ödön dr., volt államtitkárnak, akit viszont e székhelyen Antal István dr. követett. Lázár Andor dr. páratlan érdemeinek méltatásától felmentést kér a jelentés, mert a közgyűlés néhány perccel előbb elhangzott ünnep-lése élő bizonyítéka annak az elismerésnek és kivételes ragaszkodásnak, mellyel személyét a közjegyzői kar körülveszi. Szilárdan reméli a jelentés, hogy azok a ritka értékek, melyek részére az államférfiak sorában is első helyet biztosítanak, még hosszú időnkön át fognak gyümölcsözni nemzetünk és ha szabad ezt külön kiemelni a jogászai társadalom és a közjegyzői kar javára.

Mikecz Ödön dr. igazságügyminiszter működése elé a közjegyzői kar teljes bizalommal tekint. A közjegyzői kar iránti elismerését semmi sem jellemzi jobban, mint az a beszéd, mellyel az Országos Egylet üdvözlésére válaszolt és az a gesztus, hogy a mai terhes idők munkatorlódása között is, módját ejtette, hogy vándorgyűléssel kapcsolatos megjelenésével a kart megtisztelje. Örömmel és elégtétellel állapítja meg a jelentés, hogy az igazságügyi tárcza költségvetésének tárgyalásánál az új igazságügyminiszter rálépett arra az útra, melyet a magyar jogászság oly régen mutat és elindult a jegyzői magánmunkálatok régen vajudó kényes kérdésének megoldása felé. Az igazságügyminiszter elismerésének látható jele az az örvendetes körülmény is, hogy e közgyűlésen való képviselődésével bizalmas munkatársának, Antal István dr. államtitkárnak külön megbízást adott.

A Magyarországi Királyi Közjegyzők Országos Egylete — folytatja tovább a jelentés — mindenkor boldogan regisztrálja az érdem elismerésének azon külső jeleit, mely egyes tagjain keresztül őt is éri.

Igy szeretettel állapítja meg Örley Dénes kir. közjegyzőnek m. kir. kormányfőtanácsosi címmel történt legmagasabb kiténtetését, s ugyancsak Örley Dénesnek a debreceni kamara új elnökévé történt megválasztását, — Lázár Ferenc dr. budapesti kir. közjegyzői kamarai elnöknek Budapest Székesfővárosa részéről történt újbóli, — Endrey Antal dr. orosházi kir. közjegyzőnek pedig Hódmezővásárhely városa részéről történt felsőházi rendes

taggá választását, — Miskolczy Pál dr. berettyóújfalui, — Somogyi Béla dr. budapesti kir. közjegyzőnek felsőházi póttaggá választását.

Lázár Ferenc dr. és Fekete László dr. budapesti kir. közjegyzőknek az egységes bírói és ügyvédvizsgáló bizottság tagjává történt igazságügyminiszteri kinevezése e kar magas jogászai képességeinek legilletékesebb helyről jött kiténtető elismerése.

A debreceni Kir. Közjegyzői Kamara érdemes elnöke Galánffy János dr. halálával nemesak e kar kimagasló reprezentánsa, hanem felsőházi képviselője is kidült az élők sorából. Az egyes kamarák elektorai 1938. június 4-én a kir. közjegyzői kar részéről felsőházi rendes taggá Hanny Tódor dr. ennek az egyletnek elnökét, póttaggá pedig Fekete László dr. ennek az egyletnek központi bizottsági tagját és Közlönyének főszerkesztőjét választották meg. Azok a szoros kapcsolatok, melyek úgy Hanny Tódort, mint Fekete Lászlót ehhez az egyletnek fűzik, lehetetlenné teszik, hogy személyükkel bővebben foglalkozhassunk. Azt hisszük azonban, hogy az egész közgyűlés érzelmeinek adunk kifejezést, ha nekik e kar részéről adható legnagyobb díszhez és legmagasabb elismeréshez azt a jó kívánságot fűzzük, a Mindenható áldása adjon nekik erőt és kitartást és kísérje el Őket azon az úton, melyen karunk jobb jövőjét elérni reméljük.

A hagyományos szokásokhoz híven a jelentés ezután azokról emlékezik meg, akik már az út végére értek s akiknek célbajutásáról a jelentés szerény lehetőségei között kíván emléket állítani. Az egylet múlt közgyűlésének napjától számítva eltávoztak az élők sorából Sársich György kamarai elnök szegedi, Pálmay Lajos budapesti, Pálffy Gyula szigetvári, Zámor Rezső újpesti, id. Demkó-Belánszky Pál makói, Guthy János dombovári, Sarló Vendel abaujszántói, Stettner János jászberényi, Polereczky Kálmán tokaji, Haviár Gyula szarvasi, Tápai Károly jászapáti, Galánffy János felsőházi tag, kamarai elnök, debreceni, Hódi Mózes bácsalmási, Vastagh Béla szentendrei és Búz Gyula kunszentmiklósi közjegyzők, valamint Szilágyi Zsigmond püspökladányi közjegyzőhelyettes, akikről a jelentés kegyeletteljes szavakban emlékezik meg.

A gondosan egybeállított jelentés lendületes befejező része itt következik.

„Mikor beszámolónk vége felé járván szíves türelmükért hálás köszönetet mondunk, nem mulaszthatjuk el, hogy a tradícióknak

megfelelően meg ne kíséreljük a multa irányított tekintetünket egy-két perere a jövő felé fordítani.

Egyik legszebb antik legenda szerint a barlang lakóinak tilos volt a szűk nyíláson át kitekinteni, nehogy megleshessék a jövő árnyait. Aki e tilalmat megszegte és a jövő alakjait megpillantotta, az örökre elfelejtett mosolyogni. Úgy hisszük, mélyen tisztelt Közgyűlés, hogy ezt a mithológiai történetet mi, magyarok, a visszajára fordítottuk. Mi, akik Trianon keserű valósága és nyomasztó jelene alatt szabadon mosolyogni elfelejtettünk, a jövő árnyaitól kezdjük ezt újból megtanulni.

Mert a barlang nyílásán át a hajnal pirkadását látjuk, a Nap sugarai törnek át és, hogy a csoda teljes legyen, — ez a nap nem keleten, hanem északnyugaton kél. Teljes szívvel kívánjuk, hogy az igazság napjának feljöttét újból együtt ünnepelhessük.

A közgyűlés a tartalmas titkári jelentést egyhangúlag elfogadta, hasonlóan a *Szemerjay-Petrán* Tíbor dr. által előterjesztett az egyesületi zárószámadások, mérleg és az 1938. évi költségvetési előirányzatra vonatkozó számvizsgálói jelentést is.

A közjegyzői rendtartás reformjáról tartott ezután állandó érdeklődéssel hallgatott kiemelkedő értékű előadást *Lázár* Ferenc dr. felsőházi tag, a budapesti kamara elnöke. Az új közjegyzői rendtartás komoly alapjaként méltán felhasználható előadást a Kir. Közjegyzők Közlönyének ebben a számában alább egész terjedelmében közöljük.

A tüntető tapssal és helyesléssel fogadott előadás után *Hanny* Tódor elnök a közgyűlést berokasztotta.

A közgyűlés után a meeseki üdülőszállóban társasabéd volt, amelyen *Hanny* Tódor dr. elnök mondotta a kormányzóra az alábbi pohárköszöntőt:

„A magyar embernek erős jellemvonása a hála. Ezért, ha magyarok ünnepelnek, hálatelt szívvel és mélységes hódolattal emlíkeznek meg arról a férfiről, akiben a magyar úr eszményének népének megtestesítőjét látjuk, aki háborúban tengeri haderőnket győzelemre vezette, az összeomlás után nemzetünket újra talpra állította és azóta országunkat bölésen kormányozza. Benne látjuk a rend és nyugalom örét. Benne összpontosul minden reményünk és erős hitünk, hogy a második ezerév küszöbén nemzetünket a jobb jövő felé vezeti. Szálljon ezért imaként az ég felé: Magyarország kormányzóját, vitéz nagybányai Horthy Miklós őfömlétségét a magyarok Istene sokáig őrtesse.“

Majd *Órley* Dénes dr. a debreceni kamara elnöke lendületes

beszédben köszöntötte az igazságügyminiszter képviselőjét. *Antal* István dr. államtitkárt.

Ezután általános figyelem közepette *Antal* István dr. igazságügyi államtitkár emelkedett szólásra. Tolmácsolta *Mikecz* Ödön igazságügyminiszter üdvözlését, majd így folytatta:

„— Nemes gesztust látok abban, hogy délelőtt a közjegyzői társadalom a volt igazságügyminiszterrel, *Lázár* Andorral szemben a megtiszteltetés és kitüntetés aktusát gyakorolta azzal, hogy az igazságügyminiszteri széktől való megválása után választotta meg tiszteletbeli elnökévé. Kívánatos volna, hogy a közjegyzői társadalom e magatartása új közéleti stílus kezdetét jelentse: a maradandó értékek méltó megbecsülésének stílusát.

— Nagyon könnyű és hasznos dolog a közélet mezején és a hatalom horizontján felfelé haladó csillagok ünneplésének rendszerét gyakorolni, de sokkal maradandóbb etikai értéket jelent azok munkájának és értékeinek elismerését ünnepelni, akik a hatalom polcáról átmenetileg eltávozva el nem múlt alkotásaikkal szereztek meg környezetük nagyrabecsülését.

— Maradandó benyomást gyakorolt rám a főtítkári jelentés, amely *Szent* István királyunk halhatatlan emlékééről szóló méltatással vezette be a közjegyzői vándorgyűlés tanácskozásait. *Szent* István államférfiúi nagyságát, az ő országlási szellemének, a magyar hagyományok, a magyar fajiság és az európaiság principiumainak egyetlen hatalmas szintézisbe való foglalása adja meg.

— Az az érzésem, hogy a három eszmei bázison nyugvó, de egyetlen központi gondolat, a keletről jött magyar fajiság nyugati elhivatottságát hangsúlyozó országlási principium ma is világító fátyla gyanánt kell, hogy álljon a mostani és elkövetkező közéleti generáció számára. Számunkra Európa és a Nyugat kétségkívül megbecsülhetetlen értékeket, célkitűzést és erőfeszítést jelent, de ennek ellenére is hangsúlyoznom kell, hogy *Európa számunkra csak a színvonal, de semmi esetre sem maga a lényeg.*

— A lényegét számunkra a magyar lélekből, a magyar vérből, a magyar fajiságból fakadó sajátos nemzeti kultúrának, ősi nemzeti berendezésünk és évezredes állampolitikai principiumaink reprezentálják. Európa számunkra csupán eszmei, közéleti és nemzetpolitikai értékmérő, mert az értéket

magát saját magunkból, saját lelkiségünkől, saját fajiságunkból és saját vérünkől akarjuk kibányászni. Az európai intézmények és uralkodó eszméáramlatok számunkra esupán addig jelentenek irányítást, amíg nem állanak ellentétben a saját magunk géniusza által kitermelt államvezetési elvekkel, közéleti eszmékkel és politikai berendezkedéssel. Európa kétségkívül sokat adott ebből a szempontból a magyar nemzetnek. Nyugodt lélekkel állíthatom azonban, hogy *annyit mi is adtunk Európának, amennyit tőlük kaptunk.*

— A magyar közéleti berendezkedések alapvető elveit és intézményeit a nemzeti célok érdekében organizált szabadság eszméje foglalja magában. A magyar alkotmány voltaképpen nem más, mint valamely nemzetépítő és konstruktív kompromisszum az állami tekintély gondolata és a szabadság eszméje között. Ez a principium lehet az a szűrő, amelyen át a nyugateurópai közéleti eszméáramlatokat Magyarország magáévá teheti. Fölötte fontos, hogy az eszmék és elvek mai anarchikus zűrzavarában ez a szentistváni szűrő megfelelően működjék. Nekünk, magyar jogászoknak kötelességünk világosságot gyújtani és a ködben botorkáló koponyáknak megmutatni és megvilágítani, hogy: *Magyarországon nem lehet más, mint reorganizált szabadság, szabadság befelé és függetlenség kifelé.* Ez jelenti, ez hozza el a nemzetnek azt a kívánatos lelki és népi egységet, amelynek megvalósítása az első lépés a nemzet történelmi céljainak kivívása felé.

— Ezután Pécs városának ősi szellemiségére, arra a geniushoz mutatóra mutatott rá, amely ennek az ősi kultúrhelynek minden egyes kövéből kiárad. Ennek a pécsi geniushoz két világító fáklyája van: a katolikus egyház és a tudományegyetem. A magyar közjegyzői karnak működésére a genius locinak mindkét megnyilatkozása ráütötte a maga sajátos fémjelzését. A magyar közjegyzői kar multja egyházi funkciókban gyökeredzik. Évszázadokon keresztül az egyház hiteles helyei jelentették számunkra a közjegyzői, az igazságszolgáltatási, de egyben a történelmi funkciók teljesítésének központját. A magyar közjegyzőség multja elvitathatatlanul a magyar szentegyházak multjával azonos és joggal állítható, hogy a magyar közjegyzői intézmény olyan történelmi gyökerekkel rendelkezik, amelyeneket kevés nemzet vallhat magáénak.

— A pécsi tudományegyetem eleven történelmi kapcsolatokkal fűződik a magyar közjegyzőség történelméhez, mert *minden egyéb nyugateurópai egyetemet megelőzve elsőnek a Nagy Lajos által alapított pécsi egyetem művelte és tanította rendes tantárgyként az „Ars Notarialis“-t, a közjegyzőség művészetét.* A közjegyzői hivatásnak ez a kultusza emelte nemesak akkori, hanem mostani vonatkozásban is a magyar közjegyzői kart arra a magas értékbeli színvonalra, amelyen a magyar történelem igazán hivatott rögzítőjévé vált.

Antal István dr. poharát a magyar közjegyzői karra s annak boldogulására emelte. Antal István beszédét többször szakította meg a lelkes taps és éljenzés s annak végeztével a kiténő szónokot komoly értékű, okos beszédjéért hosszasan ünnepelték.

Szilléry Péter dr. pécsi közjegyző Lázár Andor dr. ny. igazságügyminisztert éltette pohárköszöntőjében, melyre Lázár Andor dr. a következőkben válaszolt:

„— Igen tisztelt hölgyeim és uraim! Kell néhány szóval válaszolnom, mert az a melegség, amely felém árad, annyira lélekből jön, hogy úgy érzem, bennem is felkelti az érzelmeiket, amelyeknek egyébként meg is kell nyilvánulniuk. En végtelenül boldog vagyok, ha az én miniszterségem alatt valott elvek a közjegyzői kar helyeslésével találkoztak. Végtelenül boldog vagyok, ha azt látom, hogy azokat a gondolatokat, amelyeket én követtem, amelyekben hittem és amelyekért lelkesedtem, a mai igazságügyi kormányzat is magáévá tette, mert Antal István kedves barátom beszédéből azt konstatáltam, hogy ugyanazok az eszmék lelkesítik őt, ugyanazok az eszmék lelkesítik az igazságügyi kormányzatot, amelyekért talán nehéz időkben nekünk életünket is feláldozni lesz kötelességünk.“

A volt igazságügyminiszter ezután Örley Dénes pohárköszöntőjébe kapcsolódva Rostand egyik művéből idézett, majd így folytatta:

„— Az olyan emberek, akiknek nincs egy napkeleti királykisasszonyuk, akit imádnának, akiről álmodoznának, azoknak lelke üres, azoknak az embereknek eselekedeteiben nincsen szív, nincsen gondolat, nincsen magasztos eszme. De amennyire igaz, hogy álmodni kell az éltén át, annyira igaz

az is, hogy nagy bünt követ el hazájával és embertársaival szemben az, aki olyan álmokat mond megvalósíthatóknak, amelyeknek reális alapjuk nincsen. Az embernek az a feladata, hogy megállapítsa azokat az eszközöket és lehetőségeket, amelyekkel egy álmot valóra lehet váltani. Mert lehet álmokat hirdetni, de csak akkor, ha tudjuk, mik azok az eszközök, amelyekkel az álmokat valóra tudjuk váltani. Addig pedig titkoljuk álmainkat, mert álmaink hirdetésével, a valósághoz szükséges eszközök ismerete nélkül megmérgezzük a lelkeket, kudarcot teremtünk, a kudarcból csalódások születnek, a csalódásokból kétségbeesés és a kétségbeesésből nemzeti tragédia.

— A közjegyzői kar olyan magyar testület, amely hivatva van a nemzet társadalmi vezetésére. A nemzet társadalmi vezetésében mindig vigyáznunk kell arra, hogy saját álmaink érvényesüljenek a cselekedetekben. A közjegyzői kar egyike legyen azoknak a fontos és nagy szervezeteknek, amelyek az álmok megvalósításának gyakorlati eszközei a közönség számára. Ideál és a való helyes arányításában nyilvánuljanak meg ennek a testületnek képességei.

— En arra írtam poharamat, hogy ez a nemzet álmaiban ne csalódjon, de cselekedeteiben meg tudja valósítani álmait.*

Lázár Andor dr. meleg és bensőségteljes szavait szintén hoszszan tartó éljenzés követte. Majd *Tarján Béla* dr. a szegedi kamara elnöke köszöntötte a pécsi igazságügyi hatóságok és az ügyvédség képviselőit, *Szemerjay-Petrán Tibor* dr. pedig azt a lelkiismeretes és gondos munkásságot köszönte meg, amelyet a szépsikerű vándorgyűlés rendezésében *Angyal Béla* dr. a pécsi kamara elnöke, *Szilléry Péter* dr. pécsi közjegyző, *Hirkó Boldizsár* dr. egyesületi másodtitkar és a pécs idegenforgalmi iroda olyan áldozatos készséggel kifejtettek. *Zakariás János* dr. mondott még hazafias érzésektől vezetett, az irredenta gondolatnak közjegyzői vonatkozásokban való ápolását figyelembe ajánló tartalmas felköszöntőt, amelynek elhangzása után az ünnepi ebéd be is fejeződött.

A vándorgyűlésen megjelentek vasárnap délelőtt és a délután még rendelkezésre álló ideje alatt Pécs város nevezetességeit igaz lelki gyönyörűségben részesülve tekintették meg s a délutáni vonatokkal egy értékes közjegyzői megmozdulás kellemes emlékével gazdagon hagyták el az ősi magyar történelmi város falait.

A közjegyzői rendtartás reformjáról.

Irta: és a Magyarországi Kir. Közjegyzők Országos Egyletének Pécsen 1938. évi június hó 12. napján tartott vándorgyűlésén előadta

Lázár Ferenc dr.

felsőházi tag, a budapesti kir. közjegyzői kamara elnöke.

Igen tisztelt Vándorgyűlés!

Méltóztassék megengedni nekem, mint a közjegyzői kar régi munkásának, hogy az 1874. évi XXXV. t. c.-ben és illetve az 1886. évi VII. t. c.-ben statuált közjegyzői rendtartás reformja tekintetében szerény elgondolásaimat, illetve azoknak egy részét és pedig azokat, amiket fontosabbnak, jelentősebbeknek és elvi szempontból is figyelemre méltónak vélek, új elgondolásokként ismertethessem és előterjeszthessem, részben azzal a cézzal, hogy azoknak helyességéről és keresztülvihetőségéről az igen tisztelt Vándorgyűlést meggyőzzem, másrésztől célom az is, hogy vita anyagot produkáljak, amely kétségtelen vitatható elgondolásaim felett provokálni kívánt vitában megvilágíttassanak különböző oldalról a kérdések és megtalálható legyen a vita eredményeképp is a helyes megoldás.*

Annak bizonyításával, hogy a közjegyzői rendtartás rendelkezései nemesak régié, hanem jórészt elavultak és a komplikáltabb életjelenségek szabályozására a fejlettebb technika mellett a megoldások gyorsabb, célszerűbb keresztülvitelére immár nem alkalmasak, — hogy az emberi munka helyes és ökonómikus kihasználását sokszor lehetetlenné teszik, hogy az ügyek expeditív elintézése sokszor gátlást talál bennük, mondom ennek bizonyítá-

* Meg kell említenem, hogy jelen igénytelen dolgozatomban, amely nem tekintendő még az új rendtartási tervezet rendszeres és végleges kidolgozásának, — természetes forrásmunkaként felhasználtam, ha sokszor jelentékeny módosításokkal is, — elsősorban azt az első nyers tervezetet, amelyet Fekete László és Krenner Zoltán kartársaimmal folytatott számos tanulmányunk eredményeként mi hárman állítottunk össze, s csekélyebb mértékben figyelemmel voltam boldog emlékü Galánffy János debreceni kamarai elnök, felsőházi tagtársamnak, nemkülönbön néhai Pálffy Gyula szigetvári kir. közjegyző, pécsi kamarai titkár, igen kiváló elhunyt tagtársaimnak nagyon jelentős dolgozataira.

sát, mint szinte feleslegeset mellőzöm, mert ebben a szakértő területben ezt, mint tudott dolgot bizonyítgatnom céltalan és fölösleges időrablás volna, s ezért méltóztassanak megengedni, hogy én mindjárt in medias res a közjegyzői rendtartás reformjavaslatába aplikálendő új elgondolások ismertetésével foglalkozzam:

I.

Foglalkozni kívánok mindenekelőtt a királyi közjegyző hivatásának, szerepének és az állami és társadalmi berendezésben kijelölendő helyének és karakterének megállapításával.

Elgondolásom szerint a kir. közjegyző az a *közhatóság*, melyet az államhatalom különböző tényeknek közhitelű tanusítására s az alkotandó új közjegyzői rendtartásról szóló törvényben, valamint egyéb jogszabályokban hatáskörébe utalt teendők *kizárólagos* ellátására, bírósági megbízások teljesítésére, — kinevez. —

A királyi közjegyzőt a köztisztviselő jogállása kell, hogy megillesse, mert a kir. közjegyző igazságügyi közhatóság.

A királyi közjegyző nem konkurráló, nem subsidiárius természetű munkára hivatott, hanem teendőinek kizárólagos ellátására.

Tények közhitelű tanusítására, ellenkező újabb törvényi rendelkezés nélkül, csupán a királyi közjegyző jogosult.

A királyi közjegyzőt az igazságügyi miniszter nevezi ki, a kinevezést pályázat és kamarai jelölés előzi meg, — azonban az öt éven át kifogástalanul működött kir. közjegyzőhelyetteseket a kir. közjegyzői kamara előterjesztésére az igazságügyi miniszter pályázat nélkül is kinevezheti.

A legalább két év óta kifogástalanul működő kir. közjegyző saját kérelmére a kamara meghallgatása után pályázat nélkül is áthelyezhető.

A közjegyzői összeférhetetlenség és a kizáró okok újólal szabályozandók, mely szabályozásban az erkölcsi összeférhetetlenség jobban kidomborítandó, kell hogy a esőd és gondnokság alatt állás, illetve a esődnitáson kívül a kényszeregyezés is kizáró okká tétessék, nem különben az a körülmény is, ha a esőd vagy on hiányában megszűnik.

Királyi közjegyző csak olyan 30 évet betöltött, feddhetetlen jellemű, nemzethűség szempontjából is teljesen kifogástalan, magyar állampolgár — és pedig férfi — lehet felfogásom szerint, aki sem erkölcsi, sem vagyoni tekintetben kifogás alá nem eshetik,

aki az ügyvédi, illetve az egységes bírói és ügyvédi képesítést

megszerezte, s annak megszerzése után hivatásszerűen két évi állandó tényleges és kizárólagos közjegyzőhelyettesi gyakorlatot megszakítás nélkül folytatott, a kamarától jó minősítést nyert és erről a kir. közjegyzői kamara igazolványával rendelkezik.

Ezen előfeltétel fennforgása esetén a közjegyzői szakkvizsgát szükségesnek nem tartom.

A mai közjegyzői rendtartás 3. és 4. §-a szabályozza a közjegyzői összeférhetetlenséget.

Ez az összeférhetetlenség szintén egészen újra szabályozandó, mert nem látom be, hogy miért volna kizárható épp a kir. közjegyző az országgyűlés képviselőházából, amidőn a kir. közjegyzőt a köztudat is erkölcsiekben a legfüggetlenebb foglalkozású egyénnek tudja, amidőn a közjegyző a legmagasabb szakképzettséggel és tudományos kvalifikációval rendelkezik, amidőn a közjegyző, — különösen, ha az alábbi elgondolások is keresztülvihetők lesznek, — a legmagasabb rendű szelekeió útján érheti csak el hivatását, — amidőn más oldalról a legegyszerűbb foglalkozást űzők a legesekélyebb képzettséggel rendelkezők és a nagymértékben függő helyzetben élő állampolgárok sinesenek onnan kizárva.

Természetesen garancia keresendő arra, hogy a kir. közjegyző csak az esetben vállalhasson képviselői mandátumot, ha amellett közjegyzői hivatásának betöltése — és pedig személyes betöltése — és hivatala működésének állandó és intenzív személyes vezetése, irányítása és ellenőrzése is zavartalanul és megszakítás nélkül módjában áll.

Véleményem szerint ez csak a Budapesten székelő királyi közjegyzőknél érhető el.

Amint fentebb említettem, az összeférhetetlenség szabályozásánál főként az erkölcsi szempontok és a kir. közjegyző függetlenségének megóvása kell, hogy döntő tekintetek legyenek, s azonkívül a közjegyző ne tölthessen be olyan posztit, amely őt hivatásának személyes gyakorlásában tartósan akadályozza, mert felfogásom szerint a királyi közjegyző közjegyzői jogositványát saját személye részére nyerte el, az államhatalom bizalma a kiválasztott királyi közjegyző személyét illeti, ennél fogva az ő személyes funkciója tekinthető tulajdonképen igazi közhatósági funkciónak, az bírhat igazi közhitelességgel, s ezt a bizalmi természetű felhatalmazást, — amely felhatalmazás alapján történt cselekvéseknek oly megkülönböztetetten jelentős súlyt ad az államhatalom, — hasonló joghatállyal csaknem állandó funkcióként és a megbízott királyi közjegyző szerepének, felügyeletének, állandó ellenőrzésének

és állandó közreműködésének csaknem teljes kikapcsolása mellett másra átruházni nem szabad, nem lehet és az államhatalom közjogi felfogásával, de meg a gyakorlati szempontok figyelembevételével is, megengedhetetlen.

Úgy érzem, hogy fel kell használnom ez ünnepélyes alkalmat, — amikor a királyi közjegyzői kar nagy számban együtt van, amikor az összes kamarák tagjai és vezetői hallják szavamat, — hogy kifejtsem abbeli nézetemet, — amelyet nemcsak mint a karnak régi, bár szerény, de komoly munkása vallok, de amely nekem mint törvényhozónak is hosszú tapasztalatokon alapuló leghatározottabb meggyőződés, — hogy a királyi közjegyzők-nél a teendőik elvégzésében való személyes közreműködésüket a mainál intenzívebbé és esetleg ellenőrzöttebbé kell tenni, mert e téren sok a kívánivaló.

Úgy igazságügyi politikai, mint pedig társadalompolitikai szempontból is megengedhetetlennek tartom a közjegyzőhelyettesek, a szakképzett, a közjegyző által kiválasztott, karakterben és felfogásban is lényegesen emelkedettebb és magasabbrendű munkát nyújtani tudó, a megbízhatóság szempontjából pedig szintén össze sem hasonlítható egyénekkal szemben az úgynevezett „közjegyzői irodavezető irnokok“-nak sűrű szereplését, akiknek nem a qualificációja, nem a megbízhatósága, hanem a dotációja közelíti meg és éri el a közjegyzőhelyettesekét.

Meg kell, hogy mondjam, hogy a királyi közjegyzők egy részét e téren sok hiba terheli, és hogy a közjegyzői succrescencia is sokkal nivósabb és válogatottabb lehetne, ha a királyi közjegyzők átmenetileg tán némi csekély áldozat árán bár, de maguknak jogászilag képzett, a karhoz tartozó, mindenképen kvalifikált jelöltek, illetve helyetteseket nevelnének és alkalmaznának.

Ezen csekély kitérés után, visszatérve a közjegyző összeférhetlenségének és függetlenségének kérdésére, — az eddigi szabályozást sem kimerítőnek, sem pedig a mai idők felfogásával összeegyeztethetőnek nem tartom.

Nem tudom megérteni például, hogy miért ne vállalhatna királyi közjegyző királyi biztosi, vagy kormánybiztosi megbízást, vagy más hasonló természetű feladatot, ha az olyan természetű, hogy őt sem székhelyétől, el nem vonja, sem hivatali teendőinek ellátásában, illetve hivatalának állandó személyes ellenőrzésében és vezetésében huzamosan nem akadályozza, különösen ha állandó helyettese van.

Miután az idő nem áll korlátlanul rendelkezésemre, igénytelen előadásomban a legkisebb részletekre vonatkozó új elgondolások felemlítésétől ezúttal tartózkodom és tartani iparkodom magamat a közjegyzői rendtartás rendszeréhez. Mindamellett újlag szabályozandónak tartom a királyi közjegyző és bejegyzett állandó helyettesének egyidőben való működésének lehetőségeit, a királyi közjegyzőnek működési körzetében esetleg hetenként egy-egy előre meghatározott napon ismétlődően folytatható működését s általában elhárítandónak tartom a közjegyző működésének azokat az akadályait, amelyeket ma már formalisztikus akadályoknak kell tekinteni s amelyeknek sem jogpolitikai, sem erkölcsi, vagy gyakorlati indokát nem adhatnánk, s amelyek a közjegyzői hivatás teljesítésének, vagy a teljesítés expeditivitásának akadályai csupán.

II.

Fejtegetésemnek egyik nagyon fontos fejezetéhez érkezem most és pedig azon kérdés szabályozásához, amely a közjegyző helyettesítésére, annak lehetőségére és azon személyek kiválasztására vonatkozik, akiket a királyi közjegyző helyettesítésére feljogosíthatónak vélek.

Mint már fentebbiekben is hangsúlyoztam, ehelyütt kell leginkább kiemelnem, hogy a királyi közjegyző hivatali teendőit rendszerint (nem a technikai dolgokra gondolok) személyesen tartozik ellátni.

Saját személyes felügyelete és felelőssége mellett azonban és pedig az ügyek kifogástalan elintézése érdekében is, természetesen, segédeket is alkalmazhat, mely segédek vagy bírnak jogi kiképzéssel, — mely alatt én kezdő fokot, a jogtudományi doktortust értem, — vagy pedig nem.

A közjegyző távolléte, vagy egyéb akadályozottsága esetén csak teljes qualificációjú, ügyvédi diplomával rendelkező, kir. közjegyzőhelyettes helyettesítheti, kinek qualificációja nagyjában a mai qualificációval lehetne egyenlő.

A kir. közjegyző magát a fentiekből következően csak kivételesen helyettesíthetné, s a személyes működést csak akkor mellőzhetné, ha abban őt betegsége, indokolt távolléte, rendes évi szabadsága, vagy olyan közérdekű feladatok és azzal kapcsolatos dolgainak ellátása, vagy fontos magánügyeinek intézése akadályozza, mely ügyek ellátása a közjegyzői rendtartás rendelkezéseivel nem ellenkeznek.

Nem kömvü probléma azon kérdés szabályozása, mi történjék, ha oly királyi közjegyző van akadályozva a személyes működésben, kinek nincsen bejegyzett és kvalifikált helyettese.

Az 1886. évi VII. t. c. 7. és 9. szakasza voltaképpen csak halasztást nem szenvedő esetekben és csak addig terjedő időre sorozza ily esetben a kir. járásbírótság vezetőjére a közjegyzői teendők elvégzését, amíg a kamara helyettesét nem rendel, a több mint félszázados gyakorlat azonban azt a prakszist alakította ki, hogy ha állandó helyettesrel nem rendelkező kir. közjegyző a kamarától távozási engedélyt kért, úgy a kamara minden alkalommal az engedélyezett időre a közjegyzői teendők ellátására az illetékes kir. járásbírótságot kereste meg, — s a kir. járásbírótságok ezen megkeresésnek általában mindig eleget is tettek s csak újabban vetődött fel ezen gyakorlat helyes, vagy helytelen voltának és törvényszerűségének a kérdése.

Figyelemmel arra, hogy a kir. közjegyzői kamaráknak egészen alkalmas helyettes kirendelése, különösen rövidebb időre, nem mindig áll módjában, sőt ez mindjobban akadályokba ütközik, ha pedig a kamara valamely szomszédos közjegyzőt bíz meg a távollévő kir. közjegyző helyettesítésével, úgy vagy az egyik, vagy mind a két közjegyzőség ellátása válik problematikusná és fogyatékosná, de meg ha az így alakuló jogviszonyokat is tekintjük, amelyeknek szabályozása voltaképpen a kamara hatáskörén kívül esik, úgy meg kell állapítanom, hogy a kérdés a mai szabályozás mellett voltaképpen meg nem is oldható, különösen, ha gondolunk arra is, vajjon a helyettesítésre kirendelt kir. közjegyző köteles-e az ilyen kirendelésre vonatkozó utasítást, illetve megbízást elvállalni.

Az új szabályozást úgy képelem, hogy ha az ilyen természetű helyettes kirendelésének szüksége forog fenn, a kamara, sürgős esetek kivételével, amikor az érdekelt közjegyző meghallgatása nélkül is tartozna intézkedni, egyébként a rövidebb ideig tartó távollét esetén, ha megfelelő helyettes kirendelése a kamarának módjában nem áll, vagy az egyébként nehézségekbe ütközik, úgy a távollét, vagy akadályozás tartama alatt a kamara megkeresésére a közjegyzői teendőket, illetve azoknak egy részét az illetékes járásbírótság tartozik ellátni. Harminc napnál hosszabb távollét, vagy akadályoztatás esetén azonban a kamara helyettes kirendeléséről okvetlenül gondoskodni tartozik, mely esetben a kirendelt helyettes és a helyettesítendő közjegyző közötti jogviszony is szabályozandó volna és gondolkodni kell annak szükségességén is,

hogy helyettesként a teljes kvalifikáció mellett, addig még helyettesként be nem jegyzett, egyébként teljesen alkalmas és megbízható egyén is kirendelhető legyen.

A közjegyzői karban is, mint mindenütt egyebütt, de sőt itt, ahol az egyéni arravalóság, a személyes megbízhatóság, a jellemzilárd-ság, a tudás és a gyors és biztos jogászi judicium, a lelki berendezettség, az erkölcsi felfogás és a dolgozni tudás oly annyi kívánalmat ír elő, még fokozottabban nagy fontossággal bír a személy megválasztásának és illetve kiválasztásának kérdése.

Mindezen szempontok gondos mérlegelése rendkívül fontos a királyi közjegyzők kiválasztásánál is, ahol ezenkívül még a függetlenség és anyagi megbízhatóság szempontjaira is különös súly helyezendő.

Garanciák állítandók a tekintetben, hogy politikai szolgálatok jutalmazása, vagy egyéb, esetleg erkölcsileg a nagyon szigorú felfogás szerint diffikultálható magatartás, vagy szolgálat jutalma közjegyzői kinevezés ne lehessen, hogy más pályán kifáradt, vagy be nem vált egyének számára a közjegyzői pálya asylum gyanánt felhasználható ne legyen.

A közjegyzői intézmény jövője és a közjegyzői ügyvitel szempontjából rendkívül fontossággal bír a királyi közjegyző-helyettesi kar és intézmény, ezért ennek a szervnek szabályozására rendkívül figyelem fordítandó. Mint már előzőleg említeni bátor voltam, az ügyvédi vizsga szempontjából beszámítható joggyakorlat tekintetében a mai szabályok fenntartását tartom szükségesnek, ugyanígy a helyettesi minősítés elérésének szempontjából is. Mindamelllett a gondosabb és szigorúbb szelekció érvényesülésének biztosítása céljából, de meg azért is, hogy ezáltal az igazságügyi kormányzat az általa is már szelektált közjegyzőhelyettes majdani kinevezése tekintetében már bizonyos engagement-ban legyen s azonkívül, hogy az államhatalom által gyakorlatilag is valósítani kívánt és helyesnek elfogadott igazságügyi politikai szempontok is érvényesíthetők legyenek, én a helyettes bejegyzéséhez az igazságügyminiszter hozzájárulását is szükségesnek tartom. Azonkívül, bár a közjegyző és helyettese közötti szolgálati viszony az ő megegyezésük tárgya, mégis bizonyos szolgálati idő után a helyettes, illetve jelölt számára törvényben kívánám biztosítani a felmondás minimális idejét, valamint az évi szabadság-időnek minimális időtartamát.

Mint már az eddig előadottakból is kitűnik, a királyi közjegyzőnek személyes és állandó munkálkodását tartom szükséges-

nek, kívánatosnak és mellőzhetetlennek, kifejtettem már, hogy a közjegyzői jogok gyakorlása kétségtelenül a királyi közjegyzőt illeti, arra ő neveztetett ki, azt tehát neki, mint az államhatalom bizalma letéteményesének, rendszerint személyesen kell gyakorolnia.

Ha tehát a királyi közjegyző egyhuzamban, vagy bizonyos rövidebb időt meg nem haladó megszakításokkal több, mint egy év óta, bár állandó helyettes útján, de mégis túlnyomóan nem személyesen teljesíti hivatali teendőit,

vagy ha általában teendői végzésében oly magatartást tanúsít, amely a királyi közjegyző működésével szemben joggal támasztható igényeknek meg nem felel,

nemkülönb ha testi, vagy szellemi gyengesége, vagy fogyatkozása miatt teendőinek elvégzésére állandóan képtelennek bizonyul, úgy a kamara választmánya köteles legyen az illető közjegyzőt a kamarai elnök útján állásáról való lemondásra felszólítani.

A felszólítás további következményei részletes szabályozására vonatkozó elgondolásaimat az idő rövidsége miatt most nem részletezem — gondolok a fegyelmi eljárás bekapcsolására is — s csak azt említem még meg, hogy az új rendtartásban jogot kívánok biztosítani az igazságügyminiszter részére arra is, hogy a fentebbi okok fennforgása esetén a lemondásra való felhívásra a kamara elnökének utasítást is adhasson, amit az elnök záros határidőn belül foganatosítani köteles.

III.

A kir. közjegyző fegyelmi felelőssége.

A fegyelmi felelősség és a fegyelmi eljárás szabályai szintén újjólag volnának megállapítandók.

Felfogásom szerint fegyelmi vétséget követ el az a királyi közjegyző, aki hivatali kötelességeit szándékosan, vagy gondatlanságból súlyosan megszegi,

aki életmódjával, vagy magatartásával a közjegyzői állásnak tekintélyét akár szándékosan, akár gondatlanságból súlyosan sérti, vagy veszélyezteti.

A fegyelmi vétség büntetése:

feddés,

dorgálás,

pénzbírság,

a közjegyzői működéstől határozott időre, de legfeljebb egy évre való felfüggesztés és végül

a közjegyzői állástól való végleges elmozdítás.

Ha a közjegyző újabb fegyelmi büntetés alá nem esett, a feddés hatálya két év után, a dorgálása három év után, a pénzbírságé pedig négy év után elenyészik, az arra vonatkozó feljegyzést a törzskönyvből törölni kell.

A felfüggesztés a törzskönyvből nem törölhető.

A pénzbüntetés 100.— aranypengőtől 2.000 aranypengőig terjedne.

Kisebbsz mulasztás, vagy rendetlenség esetén, avagy oly esetben, amidőn a cselekmény tárgyi súlya jelentéktelenebb, úgy hogy a fegyelmi eljárás megindítását sem a jogrend védelme, sem a magánfélnek nyújtandó elégtétel szempontja nem teszi feltétlen szükségessé, — a kamara elnöke az illető közjegyzőt, vagy helyettes (jelöltet) meghallgatása után, de alakszerű eljárás mellőzésével, szóban, vagy írásban megintheti s őt az eset jelentőségéhez képest 100.— pengőig terjedhető rendbírsággal sújthatja.

Ily megintés, vagy rendbírság ellen jogorvoslat nincs, az illető közjegyző, vagy helyettes (jelölt) azonban az elnöki büntetés kiszabására vonatkozó értesítés vételétől számított 15 napon belül maga ellen a szabályszerű fegyelmi eljárás lefolytatását kérheti, mely esetben az elnöki intés és illetve bírság hatályát veszti.

A jogerősen megállapított elnöki büntetés a törzskönyvbe szintén bejegyzendő, de ha az illető ellen újabb panasz nem merül fel, azt egy év múlva hivatalból törölni kell.

Ha az alábbiakban statuált fegyelmi tanács a közjegyzői működéshez szükséges előfeltételek hiányát állapítja meg, úgy a szabályszerű fegyelmi eljárás lefolytatása után és annak eredménye alapján a közjegyzői állás megszűnését fegyelmi vétség megállapítása nélkül is kimondhatja. Az elmozdítást, mint fegyelmi büntetést ítéletileg ki kell mondani, ha a kir. közjegyző életmódja, vagy magatartása miatt a tiszteletre és bizalomra teljesen méltatlanná vált, ha ugyanazon természetű fegyelmi vétség miatt már kettőnél több ízben volt büntetve, vagy ha a fegyelmi vétség tényálladási eleme a működéséhez szükséges előfeltételek hiánya.

A pénzbírság kiszabásánál és mértékének megállapításánál figyelembe kell venni az elítélt vagyoni, kereseti, jövedelmi és családi viszonyait is, valamint azt is, hogy az illető volt-e már büntetve.

Felfüggesztés esetén a közjegyzői iroda jövedelmének felosztási aránya is ítéletben szabályozandó.

Nem lehet megindítani a fegyelmi eljárást, ha a királyi közjegyző az eljárás megindítása előtt, vagy annak tartama alatt, de a befejező határozat jogerőre emelkedése előtt írásbeli nyilatkozatban állásáról lemond.

Ha a fegyelmi eljárás alatt olyan jelenségek mutatkoznak, melyekből büntett, vagy vétség fennforgására lehet következtetni, az iratok az eljárás befejeztével a királyi ügyészséghez hivatalból átteendőek.

IV.

A fegyelmi bíráskodás fórumai.

A fegyelmi bíráskodást első fokon a kamarai fegyelmi tanács, második fokon a kir. Kuria közjegyzői tanácsa gyakorolja.

A kamarai fegyelmi tanács az elnökön kívül négy tagból áll. Elnöke a kamara elnöke, akadályoztatása esetén az a közjegyző, akit a kamara elnöke helyettesül kijelöl, ilyennek hiányában a kamara elnökhelyettese. A tanács két tagját és póttagját a kir. közjegyzők közül az igazságügyminiszter jelöli ki, másik két tagját és megfelelő számú póttagot pedig a kir. közjegyzők sorából egy év tartamára titkos szavazással a kamara választmánya választja. A tanácsban két tag a kinevezett, kettő pedig a választott tagok közül hivandó be.

A kir. Kuria közjegyzői tanácsa az elnökön kívül szintén négy tagból állna, elnökét a kir. Kuria tanácselnökei sorából az igazságügyminiszter nevezi ki, az elnök helyettese pedig a kamara elnöke. Két tanácstagot és két póttagot a Kuria ítélőbírái sorából a kir. Kuria elnöke, két tagot és két póttagot pedig egy évre titkos szavazással a kamara közgyűlése választja. A négy tag közül kettő a Kuria bírái közül, kettő pedig a közjegyzői tagok közül hivandó be.

A közzéadható teendőit a kamarai fegyelmi tanácsnál a kamarai ügyész, a kuriai tanácsnál pedig a koronaügyész, illetve annak helyettese látja el.

Az eljárás részletes szabályozásával ezúttal nem kívánok foglalkozni.

V.

A kamara szervezete.

A kamara csúcsszervezete a magyar állam területén működő kir. közjegyzőknek (közjegyzőhelyetteseknek és jelölteknek) tes-

tületi szervezete a Budapesten székelő Országos Királyi Közjegyzői Kamara.

A kamara működésének részletes szabályozásaival a rendelkezésre álló idő korlátolt volta miatt ezúttal nem kívánok foglalkozni, jelenthetem azonban, hogy erre vonatkozó elaborátumaink szintén készen állanak, s e tekintetben többirányú tervezet áll már rendelkezésre, s ehelyütt is meg kell említenem a királyi közjegyzői kar elhunyt igen kiváló tagjának, néhai Galánffy János debreceni kamarai elnök úrnak, a közjegyzői kar volt felsőházi képviselőjének nagyon értékes és egyéni gondolatokban gazdag tervezetét, amellyel ha nem is értek mindenben egyet, de sok gondolatot tudott hennem is keltetni.

Meg kell említenem azonkívül a mi vendéglátó pécsi kir. közjegyzői kamara megboldogult kiváló titkárának, Pálffy Gyula elhunyt szigetvári kir. közjegyző barátunknak több évvel ezelőtt a pécsi kamarához betérjesztett és velem is közölt dolgozatát, amely lényegében ugyan a mai rendtartás rendszerében annak kiegészítését képezi, de mégis nagyon jelentékeny és értékes és nagy tapasztalatokat mutató tanulmány.

VI.

Ami a kir. közjegyző hatáskörét illeti, itt igen lényeges módosítások, illetve kiegészítések alkalmazását kell proponálnunk.

Ügyelni kell azonban arra, hogy a hatáskörnek csupán oly irányban való kibővítését javasoljuk, amely feladatkör vagy a köztudat szerint is, vagy a dolog természeténél fogva, avagy a különös védelmet igénylő intézmények, személyek, avagy jogügyletek természete okából speciálisan a közjegyzői hatáskörbe utalándónak mutatkozik.

A kir. közjegyző eddigi tevékenységi és hatáskörének épségben tartása mellett hatáskörébe utalándónak vélem:

1. a szükségvégrendeletek kivételével az összes halálesetre szóló vagyoni rendelkezéseket, tehát a végrendeleteket, öröklési szerződéseket, közös végrendeleteket, halálesetre szóló ajánlékozási szerződéseket.

Ennek indokául szolgáljon a védendő érdek rendkívüli fontossága, az a körülmény, hogy a végrendelező halála után azt nem védheti és nem interpretálhatja végakarátát, — az a körülmény, hogy a legtöbb per ép ez okból a végrendeletekből folyólag támad, s mert nemcsak közjegyző s nem csupán kvalifikált jogász készíthet végrendeletet, az alkotott végrendeletek jelentékeny része nem-

csak alakilag hibás, de anyagi jogi szempontból is gyakran jogellenes és érvénytelen.

Itt a köztudatra is hivatkozhatunk, mert ha végrendelkezésről esik szó, mindig közjegyzőre gondolnak még az írók is.

Azonkívül a hagyatéki ügyeknek intézője kizárólagos joggal a kir. közjegyző lévén, neki van legnagyobb s egyedüli gyakorlata és komoly jártassága az örökösödési ügyek lebonyolításában, nyugodt lélekkel tehát a perek elkerülésének célzatával is csupán a kir. közjegyzőre volna bízható a haláleseti intézkedések érvényes szerkesztése és pedig kizárólagos érvényességgel.

A kir. közjegyzőre volna bízandó az örökösödési eljárás némi módosítása mellett igen jelentékeny fiskális érdeket is szem előtt tartva az örökösödési eljárás és a hagyaték átadása akkor is, ha csupán ingó hagyaték maradt.

Itt a leltári érték bizonyos összegétől kezdve utalnám az ily hagyatékot eljárás alá és pedig az igazoltan tiszta hagyatéki érték 2.000 pengőtől kezdve volna szerintem a határ.

Tarthatatlan az a nagyfokú hagyatéki eltitkolás, ami kiskorú és gondnokolt és ingatlan vagyon s alapítvány nem léteben folyik, amidőn hatóságilag sohasem ellenőrzött hagyatéki bejelentés után fizetve jelentéktelen s a valóságtól messze eltérő érték után csekély illetékekkel száll át a sokszor igen jelentékeny hagyaték, mely mobil vagyon s annak örökösei az értékpapírok, folyószámlák, ékszerek, követelések, takarékbetétek és azok tulajdonosai az ingatlan vagyonnal szemben igazságtalan előnyökben és kedvezésben részesülnek, s ez a vagyon könnyen eltitkolható lévén, bármily nagy is, nemcsak az adózás alól, hanem az örökösödési illeték alakjában is kiesszik a kötelesség teljesítése alól s az államnak évente sok-sok millióra rúgó kárt okoz.

A közjegyző jogosult legyen, természetesen csupán perenkívüli ügyekben, hivatásszerűen, megbízásból, bármely közigazgatási, vagy bírói hatósághoz, cégekhez és magánosokhoz intézett beadványokat készíteni, ugyancsak perenkívüli ügyekben feleket képviselni, akként azonban, hogy ezen működése egyéb hivatali teendőinek elvégzésében, hivatalának vezetésében, irányításában és ellenőrzésében huzamosan ne akadályozhassa.

Újra szabályozandó volna a házastársak és jegyesek és közeli rokonok jogügyletei tekintetében a közjegyzői hatáskör és pedig aképen, hogy

közokirat szükséges a következő szerződések és egyoldalú jognyilatkozatok érvényességéhez:

1. Házastársaknak és jegyeseknek egymás között kötendő következő jogügyleteihez:

a) házassági szerződés, amely a házastársak mint ilyenek közötti vagyoni viszonyokat a házasság fennállásának idejére, vagy megszűnésének esetére szabályozza, ideértve a hozomány és a hitbér rendelkezését, a közszerzemény rendezését, vagy általános vagyonközösség kikötését, továbbá a gyerektartás, az ideiglenes és végleges nőtartás és az özvegyi jog rendezését is, tekintet nélkül arra, hogy a szerződést a házasság megkötése előtt vagy után készítették-e.

b) ingatlanak vagy haszonélvezetének bármely címen való átruházása, ingatlanak három évnél hosszabb időtartamra vonatkozó bérlete és haszonbérlete, tartozás elismerése, engedményezés tárgyában kiállított okirat, arra való tekintet nélkül, hogy a kérdéses jogügylet kereskedelmi ügylet-e, s általában minden olyan szerződés, amelyre a törvény mások között írásbeli alakot szab.

c) házastársak, vagy jegyesek és harmadik személyek között kötött mindennemű társasági (és így korlátolt felelősségű társasági) szerződés,

d) házastársért és jegyesért való mindennemű kötelezettségvállalás,

e) általános meghatalmazások, továbbá a jelen szakaszban felsorolt jogügyletekre irányuló valamint váltói kötelezettségek vállalására, kölesön felvételére, tartozás elismerésére, követelések elengedésére vonatkozó különös meghatalmazások.

2. Egyenesági rokonok, gyám és gyámolt, gondnok és gondnokolt egymásközött kötött jogügyleteihez, ha azok tárgya:

a) ingatlanvagyon tulajdonjogának vagy haszonélvezetének bármely címen való átruházása, ingatlan megterhelése, ingatlant terhelő dologi jogról való lemondás tárgyában készített szerződés, illetve nyilatkozat,

b) általános meghatalmazás, valamint váltói kötelezettség vállalására vagy a jelen szakaszban írt jogügyleteknek megkötésére irányuló különös meghatalmazások,

3. Vakok, siketnémák, olvasni nem tudó süketek és írni nem tudó némák mindennemű jogügyleteihez.

4. A felek személyére való tekintet nélkül közjegyzői okirat szükséges a következő jogügyletek érvényességéhez:

a) örökbefogadási szerződés, valamint az ezt módosító, vagy hatálytalanító szerződés és nyilatkozat,

b) az örökösöknek örökösödési ügyekben egymásközött, illet-

ve az örökhagyóval kötött mindennemű, jogot elismerő, visszautasító, jogról való lemondást, illetve egyezséget tartalmazó, örökséget átruházó, elidegenítő s mindezeket módosító vagy hatálytalanító megállapodások és nyilatkozatok, s osztályegyezségek,

e) közös végrendeletek, halálesetre szóló ajándékozási és örökösödési szerződések, s ezek visszavonása,

d) alapítvány rendelése,

e) oly szerződés, amellyel valaki ellátás, tartás, életjáradék vagy egyéb ellenszolgáltatás (kikötmény) fejében vagyontárgyak, vagy azoknak haszonélvezete és használati joga átruházására vállal kötelezettséget,

f) ingatlanokra vonatkozó vagyontársaság megszüntetése,

g) a jelen szakaszban írt jogügyleteknek megkötésére irányuló meghatalmazások.

Abban az esetben, ha valamely szerződés érvényességéhez közkirát szükséges, az ajánlatot és az elfogadást külön közkiratba lehet foglalni.

A Pp. 139. szakasza értelmében keresetindítás előtt egyezségi kísérletnek, illetve egyezségi kísérletre idézésnek van helye.

En ezt az egész eljárást, mint a hagyatéki ügyekben törvényileg előírt és pedig parancsolóan egyeztetésre kötelezett, ebben tehát hosszú évek gyakorlatával rendelkező királyi közjegyzőre bízom s az eljárást akként szabályozom, hogy keresetindítás előtt annál a kir. közjegyzőnél, akinek területéhez tartozik az a kir. járásbíróság székhelye, amelyik per esetén az értékre tekintet nélkül illetékes volna, — írásban, vagy szóval egyezségi kísérletre idézést lehet kérni.

Az egyezségi kísérletre idézés tipikus esete azoknak a bírói hatáskörbe utalt perenkívüli ügyeknek, amelyeknek intézése egyáltalán nem fér össze a bíró hivatásával. A bíróra a jogvitás ügyek csak akkor tartozhatnak, ha per alakjában vitetnek elébe, amikor is bírói hivatásának megfelelően ítélettel dönti el a jogvitát.

A kérdés kontemplált megoldása egyrészt a bíróságok tehermentesítését van hivatva szolgálni, másrészt lehetetlenné teszi a közjegyzői törvény vonatkozó §-ainak mind gyakoribbá váló kijátszását, amikor is házaspár vagyoni jogi ügyekben egyezségi kísérletre idézésért folyamodnak a bírósághoz, hogy a közjegyzői okiratolási kényszer rossz tanácsadásra megkerüljék.

Ez az eljárás a felek érdekében is van, mert a dolog természeténél fogva olcsóbban, kevesebb alakszerűséggel és rövidebb idő alatt érheti el illy módon a kívánt célt.

Hasonlóan tipikusan az egyeztető kir. közjegyző hatáskörébe kívánkozik a házassági perekben túlságosan sablonosan és eredménytelenül kezelt — békéltetési eljárás is, — amit annak idején még Zsitvay igazságügyminiszter úrnak voltam bátor proponálni s amire a jelenlegi igazságügyi államtitkár úr Antal István Oméltósága is szíves volt figyelmemet felhívni.

A kereskedelmi jog, különösen pedig a részvényjog az e téren tapasztalt nagyon sok visszaélés okából is nagyon sok lehetőséget nyújt a királyi közjegyző funkcióinak igénybevétele tekintetében és nagyon sok esetben a prevenció jótékony hatását jelenthetné a közjegyző munkájának és közreműködésének bevonása.

Gondolok elsősorban a részvénytársaságok egybehívása, a részvénytársasági közgyűlések lefolytatása, azok szabályszerűségének ellenőrzése, a határozatok tanúsítása, a részvényeknek a tulajdonos részéről történt tényleges letétele, és a részvénytársaságok életében még számos olyan tény tanúsítására, amelyek a részvénytársaságok életét egészségesebbé és a részvényesek érdekében is megbízhatóbbá tennék.

Különösen és kizárólag a királyi közjegyző tanúsítási körébe utalnám a K. T. 305. és 306. nemkülönben 379. szakaszaiban körülírt zálogjogok érvényesítését, a zálogadós értesítését, az árverések tanúsítását, —

a K. T. 347. és 371. szakasza alapján eszközölhető tanúsítást, —

a K. T. 409. §-a szerint eszközözendő szemlének és illetve árverések tanúsítását,

a K. T. 481. §-a értelmében eszközözendő kár megállapítását,

a K. T. 447. és 449. §-ai szerint való árverés tanúsítását.

A holtak nyilvánítását, az okirat semmissé nyilvánításának, az előleges bizonyítás és ingatlan önkéntes becsülésének, a bérleti viszony megszüntetésére vonatkozó felmondás és felhívásnak tanúsítását és a perenkívüli hitelvédő (esőd és kényszeregyezségi eljárás) — során eszközölhető tanúsítások, értékesítések és árverések tanúsítását, illetve lebonyolítását.

A királyi közjegyző kizárólagos hatáskörébe utalandónak vélem a közjegyzői székhelyén lakó feleknek, vagy ezek valamelyikének 2.000 aranypengőn felüli substrátumú minden olyan jogügyletének okiratbafoglalását, mely okiratok alapján telekkönyvi keresztülvitel igényelhető, — vagy ilyen okiratokon legalább is a felek névalírásának hitelesítését.

Általában megállapítandónak tartom, hogy a királyi közjegyző kizárólagos hatáskörrel bírjon jogügyletek közokiratba foglalására és különösebb speciális szakértelmet nem igénylő eseteknél személyes ténykedésének és észleleteinek közhitei tanusítására.

Az előtte megjelent és magukat kellően igazolt ügyfeleknek saját észleleteiket tartalmazó nyilatkozataik az előleges bizonyítási eljárás perrendi szabályainak megtartása mellett jegyzőkönyvbe foglalhassa, arra a féltől az esküt kivehesse, erről tanusítványt állíthasson ki.

Hogy pedig a külföldi eljárási jogok is tartalmazzanak nagyon gyakorlati értékű és újként ható tanusítási lehetőséget, erre eklátás példa található a Brazil közjegyzői rendtartásban, ahol is a királyi közjegyző nyilvankönyvet vezet az előtte megjelent és magát teljesen hiteltérdemlő módon igazolt feleknek a könyvbe vezetett névalírásairól, amely névalírások nála megtekinthetők, s azokról hiteles és fotografikus másolat nyerhető.

Az ügyvitelt ezúttal nem kívánom részletesen érinteni, bár írásbafoglalt elgondolásaim e tekintetben is jórészt készen állanak, mégis annyit csak úgy odavetve szükségesnek tartok megemlíteni, hogy a két tanu helyett egy tanut tartok alkalmazandónak s az ügyvitel tekintetében a hitelesség rovása nélkül könnyítéseket tartok szükségesnek.

Igen tisztelt Vándorgyűlés! Kedves Kartársaim! Ne méltóztassatok rossznéven venni, ha nem kellően rendszerbe foglalt előadásommal túl hosszú időt vettem igénybe, de míg a témát kimeríteni ez ülésen lehetetlennek tartom, mégis az anyag leglényesebb részét érinteni kívántam s ha igénytelen előadásom nem is vindikálja magának egy tökéletes rendszeres előadás karakterét, megelégszem azzal, ha egészséges vita anyagául szolgál, mely vita termékeny gondolatokat volna hivatva szolgáltatni s e vita anyagának felhasználásával óhajtanám az öszre teljes rendszerben befejezetten feldolgozni azt az anyagot, amelynek alapján egy új korszaka nyitható meg a közjegyzői működésnek és ha az új rendtartás egészséges újításokban gazdagon kellő teret nyújt a jól szelektált és jól képzett és erkölcsi felfogásban és jellemzilárd-ságban gazdag közjegyzői kar tevékenységének, akkor a közjegyzői intézmény meghozhatja a jogkereső közönségnek a perenkívüli jogszolgáltatás útján a peres eljárással szemben kétségtelen és az emberek gondolkodását szinte helyesebb irányba terelő rendkívüli előnyöket.

Hozzászólás Lázár Ferenc dr. Pécsen tartott előadásához.

A scirocco-s hágyadtság ellenére érthetően feszült figyelemmel hallgatták az Országos Égyet pécsi gyűlésének résztvevői különösen tisztelt barátomnak, Lázár Ferenc dr.-nak a közjegyzői rendtartás reformját tárgyzó előadását.

A vita — a gyűlés ünnepi jellegére, de meg az anyag nagy dimenziójára tekintettel helyesen — berekesztetett, mielőtt megindult volna; amint én sem értek ugyanis mindenben egyet az előadó úr álláspontjával, bizonyára másoknak is lett volna mondani-valója, ami az ünnepi gyűlést igen-igen hosszúvá tette volna.

Legyen szabad tehát itt elmondanom azt, amiket az előadás-hoz ott hozzáfűzni szándékomban volt.

Itéletem szerint *az új rendtartásnak két kardinális problémája van; a hatáskörkiterjesztés és a közjegyzői működéshez szükséges minősítés; az anyag többi része csupán racionalizálási, modernizálási, itt-ott logikai s elvi szempontok érvényesítésének, illetve hatékonyabb érvényesítésének kérdése.*

Ami a *hatáskörkiterjesztést* illeti, nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy ezt mi nem a magunk érdekében, hanem jogszolgáltatási szempontból, nem egyéni szempontból, hanem az intézmény érdekében kívánjuk.

Nem egyéni érdekből, hiszen tisztában vagyunk azzal, hogy hatáskörkiterjesztéssel — már csak a jogkereső közönség érdekében is — vele jár — s pedig minél nagyobb mérvű az, annál nagyobb mértékben — az állások szaporítása, hanem

igazságszolgáltatási szempontból, mert — csak utalunk itt az unos-untalan hallott, általánosan ismert érvekre — a jogbiztonságnak, perek megelőzésének, bíróságok tehermentesítésének stb. szempontja indokoltta teszik a jól bevált közjegyzői intézménynek az igazságszolgáltatás gépezetébe való nagyobb mérvű beállítását.

Alaptörvényünk javaslatának miniszteri indokolása szerint *„az állam feladata... oly közegek felállítása... , melyek már a jogok keletkezésére, a jogügyletek kötésére befolyva, ezeknek nagyobb szabályszerűségét s világosságát biztosítják s azáltal a jogok biztonságára s így az összeütközések s perek okainak s így számának csökkentésére üdvös befolyást gyakoroljanak“;*

az alaptörvény javaslatának képviselőházi tárgyalása során pedig a Pauler Tivadar igazságügyminiszter nevében felszólaló államtitkár kijelentette, hogy az intézményt az igazságügyi kormány *egyelőre* szűk körrel tartja megvalósítandónak, de ha a közönség majd megszokja, a hatáskör majd kiterjeszthető lesz;

a — nem annyira a hatáskörkiterjesztése okából, de más okokból alkotott — 1886-i novella ha a hatáskörkiterjesztés terén nem is jelent haladást, annak megalkotásával kapcsolatban kapott azonban az intézmény egy szép bizonyítványt s leszögeztetett egy igen nagy jelentőségű elvi álláspont;

a képviselőház igazságügyi bizottságának jelentése szerint ugyanis „a törvényhozás a közjegyzőséget korlátozott hatáskörrel léptette életbe s tette ezt azért, mert úgy volt meggyőződve, hogy ha az intézmény bizalmat gerjesztett s mélyebb gyökeret vert, a későbbi törvényhozásnak módjában lesz a hatáskörkiterjesztése által az intézményt a szerzendő tapasztalatoknak megfelelően tovább fejleszteni. A 11 évi tapasztalás a közjegyzőség életképességét igazolta, a közjegyzőséget életbeléptetett igazságügyi kormány azonban kénytelen beismerni, hogy a közjegyzői intézményhez fűzött remények csak részben valósultak meg és pedig nem a közjegyzői kar gyarlósága vagy hibája miatt, mert hozzá a közönség évről-évre fokozódó bizalommal fordult, hanem azért, mert a kör, amelyben a közjegyző eljárhat, igen szűkre szabott. *Egészséges jogfejlődés pedig ott lehet, ahol a közjegyzői intézmény virágzik.*”

Ennek a szép és helyes elvi megállapításnak consequentiáit azonban sem az 1886-i novella, sem azóta más törvényünk számbavehető mértékben le nem vonta, így tehát a hatáskörkiterjesztése iránti kíváncsi lényegében ez elvi deklarációban rejlő ígéret teljesítése iránti igény.

S az intézmény érdekében kérjük a hatáskörkiterjesztést, mert az illetékes tényezők által mindig csak dicsért intézményünk megérdemli, hogy a létesítésekor már ideiglenesnek tekintett s azóta — sajnos — megkövesedett helyzetből végre elmozdulva az illetékesek által már akkor megígért kifejlődését végre elérje.

A másik sarkalatos kérdés a *közjegyzői működéshez szükséges minősítés kérdése*.

Tudott dolog, hogy eredetileg az alaptörvény 2. §-a szerint a kinevezésnek előfeltétele volt a közjegyzői irodai gyakorlat s ezen az 1886-i novella módosított, megengedvén más jogi pályán működőknek közjegyzői gyakorlat nélküli kinevezését.

Ismét elsősorban jogpolitikai szempontból s az intézmény érdekében, de ezenkívül helyetteseink, bevált munkatársaink érdekében is kívánjuk a kinevezést megelőző kötelező közjegyzői gyakorlat, sőt — a magam részéről — a közjegyzői szakvizsga rendszeresítését.

Adassék teljes tisztelet a kívülről jött kartársaknak, kik között nem egy egészen kiváló módon megfelelt, de feleletet kérek arra a kérdésre mikép fog egy magánjogi ügyekkel nem foglalkozó ügyvéd, vagy bíró, p. o. egy, bár ügyvédi „gyakorlat”-tal bíró, de úgyszólván csak politikával foglalkozó egyén, vagy p. o. büntetőbíró — a jogszabályok mai nagy száma s széttagozódása mellett, (melyeket illetően a Kuria egyik volt kiváló elnöke állapította meg, hogy a köztük való tájékozódás ma már úgyszólván lehetetlen), mint királyi közjegyző hivatásának megfelelni tudni s ha meg is felel később, mily úton fog idáig eljutni.

Kívánjuk a minősítés ekként való szabályozását a közjegyzői helyettesek érdekében is, akik végre is a jog ez ágában specializálják magukat, kik a közjegyzői nemes tradíciók letéteményesei, kik a közjegyzői mentalitást, alaposságot, szakszerűséget illetőleg úgyszólván áthasonultak s kiknek hosszú gyakorlata erkölcsi tekintetben s képzettség, sőt szakképzettség tekintetében majdnem tökéletes garantiát nyújt az irányban, hogy mint királyi közjegyzők minden vonatkozásban helyükönvalók lesznek. —

Ezeket elmondván, még csak egy kérést kívánok az előadó úr Öméltóságához intézni.

Tudjuk, hogy ő ezelőtt mintegy hét évvel kapta a megbízást a rendtartás tervezetének elkészítésére; azóta elmulasztottuk az alkalmat, hogy mikép kezdetben vala 1874. : XXXIV. t. c. az ügyvédi rendtartásról s XXXV. t. c. a közjegyzői rendtartásról, az új ügyvédi rendtartás után jött volna az új közjegyzői rendtartás; a lefolyt hosszú idő alatt mégis most már eljutottunk odáig, hogy az anyag ime együtt van.

A civiljogászai gondolkodás, mely szeret mindenféle helyzetet s viszonyt valamiféle magánjogi fogalomba beskatulyázni, elvezet egy kötelmi jogviszonyhoz, a harmadik személy javára szóló szerződéshez s — természetesen nem mindenben, sőt mindjárt alapjaiban sem ilyen, de valami ilyesféle helyzetet látok itt fennfogni. Lázár Ferenc Öméltósága megbízatásával ugyanis, illetve a megbízatás részéről történt elfogadásával s erről a Kar irányában megtett értesítéssel quasi egy harmadik javára szóló szerződés

keletkezett. Az ily szerződés alapján pedig tudvalevően, midőn az egyik fél, az én igen tisztelt barátom, mint „adós“ a másikkal, megbízójával szemben harmadik személy — a Közjegyzői Kar — részére teljesítendő szolgáltatásra vállalkozott, a harmadik személy közvetlenül van jogositva.

Az előadó úr Öméltóságát, mint „adós“-t — feltolva magam a Kar, mint „hitelező“ szószólójául — bár jelezte, hogy a tervezet most már ősszel — reméljük: nem a lombhullás szomorúan ismert időmeghatározása szerint, de ez ősszel készen lesz — kérem tehát ez ígérete megvalósítására.

Fekete László dr.

Közkirataink legfeltűnőbb nyelvi hibáiról.

Irta: *Gröber Aladár dr.* gyöngyösi kir. közjegyző.

Természetesen a magunkéról, vagy legalábbis főként erről, tehát a hivatalos nyelvnek arról az ágáról akarok szólni, amelyhez a mi közjegyzői írásaink tartoznak. Van tehát külön hivatalos nyelv is? Ahogy vesszük. Nincs, mert ennek sincs külön nyelvtani szabálya és használt szavai is beletartoznak az egyetemes nyelvkincsbe, de mégis van, mert életviszonyokat szabályozó komoly tartalma, rendelkező természete, szakkifejezései és még egyéb tulajdonságai erősen elhajlítják stílusát pl. a mindennapi társalgás nyelvétől.

A különbség tehát tulajdonképen csak stílári és csupán addig a mértékig jogos, ameddig a stílus a tárgyhoz alkalmazkodni köteles. Ebből azonban még nem következik, hogy a jó stílus kellekei közül csak egyről is lemondhatna, sőt ellenkezőleg, a világosságot és szabatoságot pl. sehol sem követelhetjük meg inkább, mint épen itt, a hivatalos nyelvben.

Tehát van hivatalos stílus, vagy ha úgy tetszik, hát hivatalos nyelv és persze megvannak neki a maga megszokott és gyakran megismételt sajátos hibái is, mégpedig többnyire olyan mértékben, hogy ha egyébről nem, erről bizonyosan eredetére ismerhetünk. Közlönyünk szerkesztője egy előző számban ilyen záradék-példát

idézett: *Miről ezen közjegyzői okirat felvételett, általam az ügyfélnek felolvastatott s miután általa akarásával egyezően felvettnék kijelentetett, általa előttem sajátkezűleg aláíratott.* Igazán elretentő példa, első mondata felesleges és nyelvi hibákkal is ékesített üres frázis, aztán nagyon feltűnik benne a fogalmazásnak ügyefogyottságból eredő bántó egyhangúsága, mégpedig milyen egyhangúsága! Csupa szenvedő alak és az is a legrosszabb fajtából.

Hogyan is állunk tulajdonképen azzal a szenvedő alakokkal? Tudnunk kell róla, hogy önmagában véve még nem hibás, hiszen nyelvtudásaink kimutatták, hogy eredeti magyar, hogy a régi nyelvben a nép is használta, sőt egy-két szélső nyelvjárásban még ma is használatos. Érdekes, hogy a *születik* szónak ma sincs más, mint szenvedő alakja, a *méltóztatik* és (tisztelettel stb.) *visettetik* szintén közkeletűek, az *áldassék, adassék, dicsértessék* latin (egyházi) hatásra maradt ugyan meg, de eredetileg is jó magyar kifejezések voltak. Az élő nyelvek azonban folytonosan változnak és a miénk változása ebben az esetben az volt, hogy a passivumnak a hivatalos és tudományos nyelven kívül csak épen hogy hírmondója maradt. Tudjuk, hogy a hivatalos nyelvben, főként a nálunk sokáig uralkodott latin nyelv tartotta meg, azután a stílus curialist erős német hatás érte, ami egyébiránt előbb sem hiányzott.

Nyilvánvaló, hogy a nyelv természetes változásai a hivatalos nyelvet sem hagyhatják érintetlenül, csakhogy ennek a nyelvnek (stílusnak) is megvannak a maga szükségletei, amelyeket szintén ki kell elégíteni. A gondolat elvontsága pl. nem mindég a mi akaratunktól függ, hanem a körülményekből adódik és jogosan keres megfelelő kifejezésmódokat. Ha nem kapja meg, az előadás mesterkeltté válik. *Vadnay* (A magy. hiv. nyelv szabályai) a cselekvő személyhez tapadó kifejezésmódokban látja nyelvünk fő jellemző sajátosságát és bár ezen a nagyon helyes elvi alapon minden elvontság, így a szenvedő alak ellen is erősen harcol, nem kifogásolja pl. a mindnyájunkra kiterjedő egyetemes hatály éreztetése miatt a törvények záradékában szokásos *kihirdettetett* alakot. Nyelvtudásaink kimutatták, hogy a szenvedő igéknek mindenáron való kerülése nemcsak azért hiba, mert könnyen modorosságot okoz, hanem mert pótlása rendszerint hibás módon történik. Ha pl. *elintéztetett* helyett így mondom: *elintézést nyert*, vagy így: (teg-

nap) *elintézve*, többet vétkezem velök, mint a maga helyén alkalmazott szenvedő formával.*

A mondottakból az következik, hogy a passivummal nem azért hibázuunk, mert egyáltalán használjuk, hanem mert sokszor és majdnem mindig szükség nélkül használjuk. Kerüljük tehát, amikor csak lehet, (szinte mindig lehet) és ne gyártsunk elvont gondolatokat csak azért, mert nagyon megszoktuk ennek formáit. Rendszerint nem a gondolat hibás, hanem a kaptafa.

Mindenkinek megmondja a saját nyelvérzéke, hogy pl. *elintéztetett* helyett alkalomlag nem helyesebb-e ezt mondani: a bíróság *elintézte*, vagy: a felek *elintézték* stb. Természetesen azt a nyelvérzékét meg is kell kérdeznünk, szóval egy kis gondot kell az ügyre fordítanunk, mert hiszen e nélkül, amiként a lényegét, akként a formát sem intézhetjük el helyesen. Aztán még arra vigyázzunk, hogy ne használjunk szenvedő igét az által névutóval kapcsolatban, amint ezt az idézett záradék teszi: *általam felolvasatott, általa kijelentetett, általa aláíratott*, mert ez mindenképpen rossz és mindig elkerülhető.

(Folyt. köv.)

* Az elsővel, mert magyartalan és terpeszkedő kifejezés, amelynek népes családjáról majd még szó lesz, a másodikkal pedig mert történetet fejeztem ki vele. A *be van fejezve, el van intézve* és a hozzájuk hasonló kifejezések ugyanis jók, mert állapot jelítésére használjuk őket és éppen ez az oka neki, hogy rendszerint csak a *van* segédigével kapcsolódik ez a *va, ve* képzős igenév helyesen, de a *lét* (lesz lett) igével már csak kivételesen jól. Az ügy *be van fejezve* (állapot) jó, tegnap *be lett fejezve* (történet) rossz, de: mire e szakasz alkalmazására kerülne sor, az ügy már régen *be lesz fejezve*, szintén jó, mert állapotot jelent.

Közlemények.

A hetvenéves kormányzó.

Vitéz nagybányai Horthy Miklós Magyarország kormányzója az Istennek kegyelméből, akinek ő mindenkor eleven hittel hívó, alázatos szolgája volt, életének hetvenedik évéhez érkezett el. A kis magyar föld minden lakója s a történelem egyik legkegyetlenebb igazságtalanságaként szűkreszorított határokon túl élő minden magyar lélek őszintén hódoló köszöntése szállott e napon az ünneplés zajától puritán lelke nemes sugallatára a kenderesi kuria bókcs, esendes falai közé visszavonult legelső magyar ember felé. És ugyanekkor a magyar milliók hálatelt fohásza szállott a magasságos egek felé, hogy ezt a nemes veretű, talpig férfi, az államvezetésre bölcsességével, széles látókörével, nyugateurópai műveltségével predesztinált magyar embert a legkritikusabb időkben állította a nemzet élére s hosszú évek bölcs országlása után erejének, munkabírásának, alkotókészségének töretlen teljességében juttatta el életének hetvenedik évéhez. A magyar sors tragikuma vele kapcsolatban csak annyi, hogy nem egy-két évvel előbb került ez a hivatott vezér a nemzet élére, amikor az ő bölcsessége, ereje s minden más előkelő providenciális államvezető képességei talán megmenthették volna — a nagy Magyarországot. Az országalapító első magyar király ünnepi évében — a történelemben elég sokszor megismétlődő sorstragikum vonatkozásokon felül emelkedve — a hódolat és a hála hűséges igaz érzéseivel övezi minden magyar az országmentő és fenntartó nagy magyar kormányzót, vitéz nagybányai Horthy Miklóst.

A bensőséges nemzeti ünnepből részt kértek s abban résztvettek a magyar közjegyzői szervezetek is, amikor hűséges és alázatos érzéseiket tolmácsolva mind az országos egyesület, mind pedig a kamarák hódoló táviratokban köszöntötték a hetvenéves kormányzót.

Felsőházi tagválasztás. A néhai *Galánffy* János dr. elhalálozásával megüresedett felsőházi tagsági és póttagsági helyet a közjegyzői kamarák részéről választott elektorok június hó 4.

napján töltötték be. A választást, mint kiküldött biztos *Farnos Dezső* dr. miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel felruházott igazságügyminiszteri osztálytanácsos vezette s azon résztvevtek a budapesti kamara részéről *Holitscher* Szigfrid dr. és *Lázár* Ferenc dr., a debreceni kamara részéről *Kovách* Dénes dr. és *Örley* Dénes dr., a pécsi kamara részéről *Mike* Imre dr. és *Nemes* Bertalan dr., a szegedi kamara részéről vitéz *Kozma* György dr. és *Turján* Béla dr. a szombathelyi kamara részéről pedig *Konkoly-Thege* Sándor dr. és *Pottyondy* Béla dr. megválasztott elektorok. A választás eredményeként felsőházi rendes taggá *Hanny* Tódor dr. győri, póttaggá pedig *Fekete* László dr. budapesti kir. közjegyzőket választották meg. A választás eredményének kommentálása tekintetében, miként a pécsi vándorgyűlés titkári jelentése tette, nekünk is utalnunk kell arra a közeleli kapcsolatra, amely mindkét megválasztott közjegyzőt ehhez a laphoz fűzi. Még így sem térhetünk azonban ki annak megállapítása elől, hogy a kar a választás eredményében azokat tisztelte meg kitüntető bizalmával, akik a maguk részéről egyéniségükkel, munkásságukkal a közjegyzői állásnak és az intézménynek minden vonatkozásban tiszteletet, elismerést és megbecsülést szereztek.

Halálozás. *Barcs* Béla m. kir. kormányfőtanácsos, budapesti közjegyző Budapesten ez évi június hó 23-án életének 83-ik évében elhalálozott. Közjegyzői kinevezését megelőzően 8 1/2 évig működött helyettesként. 1899. augusztus 1. napján nevezték ki Kisvárdára kir. közjegyzővé, onnan 1918. július 31. napján Budapest V. kerületébe helyezték át, ahol most bekövetkezett haláláig majdnem két évtizeden át a nemes közjegyzői életfelfogás mindig betartott erkölcsi keretei között, becsületes és komoly közjegyzői tevékenységet fejtett ki. Ezt az értékes munkásságot a legfelsőbb hely is méltányolta, amidőn m. kir. kormányfőtanácsosi címmel tüntették ki. Katonai szolgálatot még a boszniai okkupáció idejében teljesített, amelyben részt is vett. A szolgálaton kívüli honvédfőhadnagy rangot viselte s tulajdonosa volt a következő katonai kitüntetéseknek: Signum laudis, katonai érdemérem a katonai érdemkereszt szalagján, hadi érem. A budapesti kir. közjegyzői kamara június hó 24. napján rendkívüli választmányi ülést tartott, amelyen *Lázár* Ferenc dr. felsőházi tag, elnök kegyeletteljes szavakkal méltatta *Barcs* Béla érdemeit. A választmány egyhangúlag elhatározta, hogy *Barcs* Béla emlékét az ülés jegyzőkönyvében örökíti meg, a ravatalra a kamara nevében koszorút helyeznek, külön gyászjelentést adnak ki, a gyászoló családhoz részvétíratot intéznek s a temetésen a kamara az elnök vezetésével testületileg

vesz részt. Intézkedett a választmány abban a tekintetben is, hogy az iroda részére helyettesként *Hirkó* Boldizsár dr. kir. közjegyző-helyettest rendelte ki. A kamara részéről kibocsátott gyászjelentés szövege a következő: „A budapesti Kir. Közjegyzői Kamara mély megilletődéssel jelenti, hogy a közjegyzői karnak egyik legrégebb, érdemes és hűséges tagja *Barcs Béla* budapesti kir. közjegyző, m. kir. kormányfőtanácsos a közjegyzői pályán közel öt évtizeden át eltöltött munkás, puritán életének 83-ik évében folyó évi június hó 23-án elhunyt. Megboldogult kartársunk temetése f. hó 25-én délután 5 órakor lesz a budapesti Kerepesi-úti temető halottasházából. A régi idők nemes szellemének hűséges képviselőjét mélyeséges fájdalommal gyászoljuk, tiszteletreméltó férfias, magyar egyéniségének emlékét pedig szeretettel megőrizzük. Budapest, 1938. évi június hó 24.” A temetés június hó 25. napján ment végbe. Az egyházi szertartást *Raffay* Sándor ev. püspök végezte, aki a ravatal előtt megható gyászbeszédet mondott. A sírnál a közjegyzői kar nevében *Lázár* Ferenc dr. felsőházi tag, a budapesti kamara elnöke az alábbi közvetlen, megleghangú beszéddel búcsúztatta el a magyar közjegyzői kar egyik komoly érdemekben gazdag, hosszú, tevékeny, munkás életet betöltött nesztorát:

„ Akinek a végső tisztességet gyászoló szívvel itt megadni kívánjuk, — *Barcs* Béla királyi közjegyző, félszázadon át volt töretlen hitű igaz, kemény lelkű munkása annak a pályának, amely az igazmondásnak, az igazság kinyilvánításának, — a közhitelességnek nehéz és nem alkuvó állandó szolgálatát jelenti.

Egész egyénisége, nem hajlítható, kemény kötésű magyar jellege őt e pályára szinte predesztinálta.

A kezdet hosszú nehézségeit bízó hittel, s munkáját a beérkezett után is nem lankadó szorgalommal, mindig hivatásának igaz szeretetével végezte.

A királyi közjegyzőség vezérlő erkölcsi principiumaihoz, sokszor érdekeinek feláldozásával is, — mindig megalkuvás nélkül ragaszkodott, s megközelíthetlenségében inkább viselte a kisebb népszerűség tiszteletreméltó ódiáját, — semhogy helyes erkölcsi felfogásából legcsekélyebbet is engedve, mások nem egészen igazságos érdekeit talán saját hasznára is — kiszolgálja.

Magasabb kora, ha az utolsó években nem is engedte már, hogy gyakran jelenjen meg a fórumon, mégis az ő erőtéljes, mindig egyenes, férfias, bátor egyénisége felejthetetlen és kedves emléket hagyott sziveinkben s azt mindig szerető szívvel fogjuk megőrizni, — mind akik őt igen szerettük.

Tiszteletreméltó kedves jó kartársunk, szeretett jó Béla Battyánk Isten Veled!”

A nyugdíjintézeti döntőbiróság ülése. A Kir. Közjegyzők és Közjegyzőjelöltek Nyugdíjintézetének állandó döntő bírósága Budapesten június hó 4. napján *Bares* Ernő dr. elnökhelyettes vezetése alatt ülést tartott, amelyen négy panasz ügyet intéztek el. Az ülésen, mint behívott döntőbírák részt vettek: *Haller* Károly dr. budapesti, *Matheovics* Ferenc dr. váamosmikolai, *Paár* Lajos dr. tatai, *Weidlich* Lajos dr. veszprémi kir. közjegyzők. A nyugdíjintézetet az ülésen *Cholnoky* Imre dr. elnök képviselte.

A kamarák közleményei. A *debreceni* kir. közjegyzői kamara *Telegdi* István dr. jelöltet *Vitányi* Iván dr. abaujszántói közjegyző irodájába 1938. jan. 18. hatállyal, *Nyíri* Dénes dr. jelöltet *Molnár* Kálmán dr. szikszói közjegyző irodájába 1938. febr. 11. hatállyal, *Sternberg* Ernő dr. helyettesi jogosítvánnyal bíró jelöltként *Horthy* István dr. nyíregyházi közjegyző irodájába 1938. apr. 5. hatállyal, *Horváth* István dr. helyettesi jogosítvánnyal bíró jelöltként *Schreiber* Miklós dr. szolnoki közjegyző irodájába 1938. apr. 1. hatállyal, *Nyári* József dr. helyettesi jogosítvánnyal bíró jelöltként *Ujvárossy* Lajos dr. hajduböszörményi közjegyző irodájába 1938. apr. 19. hatállyal, *Bodnár* Géza dr. jelöltet *Vitányi* Iván dr. abaujszántói közjegyző irodájába 1938. jún. 1. hatállyal a közjegyzőjelöltek névjegyzékébe *bevezette*. — A *budapesti* kir. közjegyzői kamara *Pisztóry* Zoltán helyettest *Richard* dr. budapesti közjegyző irodájába 1938. jan. 5., *Streitmann* András dr. helyettest *Rónay* Tibor dr. budapesti közjegyző irodájába 1938. febr. 1., *Rónai-Aross* István dr. helyettest *Kovácsy* Zoltán dr. kispesti közjegyző irodájába 1938. febr. 1., *Cserey* Emil dr. jelöltet *Fekete* László dr. budapesti közjegyző irodájába 1938. febr. 1., *Ádám* Sándor helyettest *Cholnoky* Imre dr. budapesti közjegyző irodájába 1938. febr. 23., *Doszpoly* Dezső dr. helyettest *Lehotzky* Antal dr. monori közjegyző irodájába 1938. márc. 14., *Cserey* Emil dr. jelöltet *Cholnoky* Imre dr. budapesti közjegyző irodájába 1938. márc. 30., *Gertig* László dr. helyettest *Ónody* Kálmán dr. tiszafüredi közjegyző irodájába 1938. apr. 8., *Németh* Andor dr. helyettest *Pesthy* János dr. nagykőrösi közjegyző irodájába 1938. apr. 7., *Streitmann* András dr. helyettest *Cholnoky* Imre dr. budapesti közjegyző irodájába 1938. máj. 21. hatállyal a közjegyzőjelöltek névjegyzékébe *bevezette*. — *Klebovics* Imre dr. jelöltet *Cholnoky* Imre dr. budapesti közjegyző irodájából 1938. jan. 17. hatállyal, *Molnár* Kálmán dr. helyettest *Cholnoky* Imre dr. budapesti közjegyző irodájából 1938. jan. 10. hatállyal, *Streitmann* András dr. helyettest *Kovácsy* Zoltán dr. kispesti közjegyző irodájából 1938. jan. 31. hatállyal, *Rónai-Aross* István dr. helyettest *Szemerjay-Petrán* Tibor dr. budapesti közjegyző irodájából 1938. jan. 31. hatállyal, *Patzkó* Tibor dr. jelöltet *Fekete* László dr. budapesti közjegyző irodájából 1938. jan. 31. hatállyal, *Pongrácz* Géza dr. helyettest *Králik* Árpád dr. budapesti közjegyző irodájából 1938. febr. 18. hatállyal, *Cserey* Emil dr. jelöltet *Fekete* László dr. budapesti közjegyző irodájából 1938. márc. 29. hatállyal, *Szarka* Dezső dr. helyettest *Lehotzky* Antal dr. monori közjegyző irodájából 1938. márc. 29. hatállyal, *Horváth* István dr. helyettest *vitéz Tóthfaludy* Aladár dr.

budapesti közjegyző irodájából 1938. márc. 31. hatállyal, *Ádám* Sándor helyettest *Cholnoky* Imre dr. budapesti közjegyző irodájából 1938. apr. 5. hatállyal, *Streitmann* András dr. helyettest *Rónay* Tibor dr. budapesti közjegyző irodájából 1938. máj. 20. hatállyal, *Kaeskovics* András dr. jelöltet *Jakab* Zoltán dr. balassagyarmati közjegyző irodájából 1938. jún. 7. hatállyal, *Hirkó* Bordácsár dr. helyettest *néhai Bares* Béla budapesti közjegyző irodájából 1938. jún. 24. hatállyal ugyancsak a budapesti kir. közjegyzői kamara a közjegyzőjelöltek névjegyzékéből *törölte*.

Közjegyzői állás megszüntetése. A *Budapesti Közlöny* 1938. évi június 25-én megjelent 139. száma a m. kir. igazságügyminiszternek 24855/1938. I. M. számú alábbi szövegű rendeletét hozza: „Budapest székesfőváros V. kerületében rendszeresített közjegyzői állások egyikének megszüntetése tárgyában. Az 1874. XXXV. t. c. 5. §-ában kapott felhatalmazás alapján az 1874. évi december hó 17-én 4614/I. M. szám alatt (Rendeleték Tára 1874. évfolyam 182. szám), továbbá az 1933. évi február hó 7-én 5798/I. M. szám alatt (Igazságügyi Közlöny 21. lap) kiadott rendeletek módosításával Budapest székesfőváros V. kerületében rendszeresített és a 2. körzetben működött kir. közjegyző állását megszüntetem. Ennek következtében az örökösödési ügyekben a 15500/1928. I. M. szám alatt kiadott rendelet (Igazságügyi Közlöny 63. lap) 2. §-ával Budapest székesfőváros V. kerületében megállapított 2. körzet megszűnik. Területéről külön rendelet intézkedik. Az elhalt *Bares* Béla dr. kir. közjegyző hivatalos iratainak, tárgyainak és könyveinek átvételére az 1886. VII. t. c. 17. §-ának harmadik bekezdése alapján *Lázár* Ferenc dr. budapesti kir. közjegyzőt jelölöm ki. Ez a rendelet 1938. évi október hó 1. napján lép életbe. Budapest, 1938. évi június hó 24. napján. Dr. Mikecz Ödön s. k. m. kir. igazságügyminiszter.”

Megtorlás a hitelesítő községi jegyző ellen. Lapzártakor vettük az értesítést a m. kir. belügyminiszternek 80.939/1938. III. 6. számú, a budapesti kir. közjegyzői kamarához is megküldött rendeletéről, amelyet ezúttal kommentár nélkül, örvendetes megnyugvással sietünk az alábbiakban egész terjedelmében közölni: „M. Kir. Belügyminiszter. Szám: 80.939/1938. III. b. Tárgy: A budapesti közjegyzői kamara panaszja Bátaszék község előljárósága ellen. Tolna vármegye alispánjának, *Szekszárd*. A budapesti kir. közjegyzői kamara Bátaszék község előljárósága ellen — közjegyzői hatáskörbe tartozó ténykedés miatt — panaszt tett. Tolna vármegye központi járásának főszolgabírája 3825/1937. számú véghatározatával a panaszt elutasította. A fellebbezés folytán a vármegye alispánja 16458/1937. számú véghatározatával a főszolgabíró véghatározatát változatlanul hagyta. A budapesti kir. köz-

jegyzői kamara a vármegye alispánjának véghatározata ellen felülvizsgálati kérelemmel élt.

Véghatározat.

Az igazságügyminiszter úr véleményének meghallgatása után az 1929:XXX. t. c. 50. §-a alapján az alsóbbfokon hozott véghatározatokat félreteszem és nyomatékosan figyelmeztetem Bátaszék község előljáróságát, hogy a Wolf Ignác és társai nyilatkozatán lévő aláírások hitelesítésével hatáskörét túllépte, tehát eljárása szabálytalan volt. Ezáltal a fegyelmi megtorlástól eltekintek és felhívom a vármegye alispánját, hogy a vezetőjegyzőt az 1929:XXX. t. c. 75. §-a alapján megfelelő rendbüntetés kiszabása útján vonja felelősségre.

Megokolás.

Az alsóbbfokú határozatok a panasz elutasításával anyagi jogszabályt sértettek, mert a panasz alapos volt. A főszolgabíró véghatározatában maga is megállapította, hogy a községi jegyző hatáskörén túllevő ténykedést végzett. E tényállás megállapításával a panaszt elutasítani nem lehet. Az 1874:XXXV. t. c. 92. §-a ugyanis az okiratokon szereplő névaláírások hitelesítését általánosságban a kir. közjegyzők hatáskörébe utalja. Ez általános jellegű szabály alól egyes törvényi rendelkezések kivételt tesznek és bizonyos okiratoknak hitelesítésére a községi előljáróságot felhatalmazzák. Így pl. a 27.483/1901. K. M. számú rendelet (Rendeleték Tára 299. l.) 6. §-a szerint a nagyobb gazdasági gépekre vonatkozó megrendelést a község előljárósága hitelesíti, az 1930:XXXIV. t. c. 54. §-a értelmében pedig a házassági per vitelére szóló meghatalmazást a községi előljáróság is hitelesítheti. A panaszolt esetben azonban a községi előljáróság hatáskörét túllépte, mert nincsen olyan törvényes rendelkezés, amely a szóbanforgó nyilatkozat hitelesítését a községi előljáróság ügykörébe utalná. Erről a vármegye alispánját, az iratok visszaküldésével, további eljárás végett értesítem. Budapest, 1938. május 18-án. A miniszter rendeletéből: Dr. Gálffy s. k. miniszteri o. tanácsos.

„Tárgyalási díjatalány közszerzemény érvényesítése esetében.” cím alatt Közlönyünk f. évi április havában megjelent IV. száma egy közleményt hozott, amely a budapesti királyi törvényszéknek, mint felfolyamodási bíróságnak 21 Pf. 748/4/1938. számú végzését ismerteti. Ezen végzés szerint ugyanis a közszerzeményi vagyon nem tartozik a hagyatéki vagyonhoz, ez okból — ha a hagyatéki leltárt úgy állapították meg, hogy a közszerzeményi vagyon is bennfoglaltatik, — az erre eső összeget le kell

vonni s ennek levonása után maradó cselekvő vagyon az, amely a közjegyzői díjak kiszámításának alapját képezheti.

Közlönyünk f. évi május havában megjelent 5-ik számában a „Szerkesztői üzenetek“ rovatában I. B. jelzés alatt pedig a közszerzeményi igény kérdésével kapcsolatos hagyatéki díjatalány tekintetében a nagyrabecsült szerkesztőség ama véleményének ad kifejezést, hogy a fentebb hivatkozott II. fokú, tehát véglegesen döntő határozat nem helytálló és jogszerű, mert a közszerzemény tárgyának vagyonértékét is az eljáró kir. közjegyzőnek ép úgy tárgyalás alá kell vonni, mint a tényleges hagyatéki értéket.

Ezt az egyedül helyes felfogást támasztja alá a nagykanizsai kir. Törvényszéknek F. 1489/1937/3. szám alatt hozott végzése is, amelynek közlése talán nem lesz érdektelen s amely tiszta, világos okfejtésénél fogva precedenst teremt arra nézve, mi lehet az egyedüli helyes bírói döntés a közjegyzői díjakra nézve közszerzeményi igényeknek a tárgyalás alkalmával való érvényesítése esetén.

Megjegyezni kívánom az alábbi határozaton kívül még azt, hogy számos olyan — a jogutódlás kérdésével összefüggő igények elintézése vár a tárgyalást vezető kir. közjegyzőre, amely igényeknek pénzbeli értékét soha a leltári értékből nem számítjuk le, amely körülmény vita tárgyát soha nem is képezi. A sok eset közül ingatlanok is leltárba foglaltatnak, amely ingatlanok nem örök-hagyót, hanem más, harmadik személyt illetnek meg. Az eljáró kir. közjegyző ilyen ingatlanok tekintetében is nemcsak hivatott, de kötelezett is intézkedni anélkül azonban, hogy az igények értéke a közjegyzői díjatalány megállapításánál a leltári értékből levonásba kerülne. Miért volna tehát egyedül az érvényesített közszerzeményi igény az, amely a leltári értékből leszámítandó, amikor az eljáró kir. közjegyző ezen igény tekintetében is tárgyal, sőt a hagyatékátadó végzés tervezetében az iránt is intézkedik, hogy kerestessék meg az illetékes telekkönyvi hatóság azért is, hogy a közszerzemény tárgyát képező ingatlanokra, vagy ingatlan illetőségekre a tulajdonjogot közszerzemény jogcímén a házastárs javára kebelezze be. Hiszen épen a lefolytatott hagyatéki tárgyalás során jut a házastárs azon helyzetbe, hogy a közszerzeményi igénye megállapítást nyer és így tulajdonjogát a közszerzeményi ingatlanokra bekebelezik.

A nagykanizsai királyi törvényszéknek fentebb hivatkozott végzése különben a következőképen hangzik:

„A kir. törvényszék a felfolyamodásnak nem ad helyt. Indokok: A hagyatéki leltárban az örök-hagyó hagyatékaként foglal-

tatott az a vagyon, melynek felerészét a hagyatéki eljárás során az özvegy közszereményként igényelte; nyilvánvaló tehát, hogy a házastárs által közszeremény címén igényelt és leltárba foglalt ingatlan is tárgyalás alá vonatott a hagyatéki eljárás során.

Mínt hogy pedig a 6800/1935. sz. I. M. rendelet 1. §-a szerint a közjegyzői díjak kiszámításának alapja a tárgyalás alá vont hagyatéki vagyon, — és mínt hogy a 6800/1935. I. M. számú rendelet 1. §-ának 4-ik bekezdése a közszeremény címén igényelt vagyontárgyakat nem jelöli meg olyanoknak, amelyek a díjszámítás alapjának a megállapításánál figyelmen kívül hagyandók, — helyesen döntött az I. bíróság, amikor a közjegyző díjait az egész tárgyalás alá vont vagyon alapulvételével állapította meg, — miért is a felfolyamodásnak nem volt hely adható.“

Tudomásom szerint nagyon sok kartársunknál előfordul az, hogy a közszereményi igény érvényesítése esetében a díjak vitássá tétetnek s jogorvoslatnak tárgyai.

Jelen közzétételnek célja tehát az, hogy a kartársak figyelmét ráterelje arra a helyes bírói döntésre, amelyet a nagykanizsai kir. törvényszéknek fentebb szószerint hozott végzése magában foglal. *Berzsenyi* László dr., keszthelyi kir. közjegyző.

Ratio legis. A szegényjogon való perlés jogkedvezményének biztosításánál a törvényhozót kétségtelenül az az elgondolás vezette, hogy azok, akik olyan anyagi helyzetben vannak, hogy a perrel járó bélyegkiadásokat sem előlegezhetik, e miatt igényeik érvényesítésétől elzárva ne legyenek. Ha a szigorú jog nézőpontjából talán nem is, de az igazságosság nézőpontjából a szegényjog engedélyezésénél talán nem lehetnek teljesen közömbösek a kérelmezőnek kéréséből megállapítható tényleges anyagi körülményei és igényének alapja. Egy érdekes és okos bírói határozat, a budapesti központi kir. járásbíróság Pk. I. 572.636/1938. számú végzése, amely egy előzetes bizonyítás és ahhoz a szegényjog megadása iránt előterjesztett kérést elutasította, tette véleményünk szerint is helyesen vizsgálat tárgyává a fentebb érintett körülményeket a következő indokolással:

Kérelmező azt adta elő, hogy haját fodrászüzletben festette. A festésről nem jártak el kellő szakértelemmel s a festési anyag fejbőrgyulladás okozott, a haj hull és töredezett. A fodrásszal szemben való kártérítés iránti igényének megállapításához bőrgyógyász szakértő meghallgatásával, előleges bizonyítást és szegényjogot kért. A bíróság egyik kérését sem találta teljesíthetőnek, mert a Pp. 381. §-ának esetei nem forognak fenn. A kérelmező által már esatolt F. 1. F. 2. alatti orvosi bizonyítványok ugyanis, máris igazolják az összefüggést a kérelmező hajhullása és fejbőrgyulladása

és a hajfestés között s ha további bőrgyógyász véleményt óhajt a kérelmező: nincs semmi akadályja annak, hogy ilyen orvosi vagy orvostanári véleményt is szerezen be bíróságon kívül. Nem érdeke tehát kérelmezőnek az előleges bizonyítás, aminek csak akkor lenne helye, ha a bizonyítás felvétele az eljárás rendes menetében meg lenne nehezítve, vagy nem lenne sikerrel felvehető. A jelen esetben a jelenlegi állapot tanukkal, orvosi bizonyítványokkal bizonyítható ma is, később is, tehát a bizonyítás sikerrel felvehető és felvehető lesz a per során is. Ezért az előleges bizonyítás iránti kérelem nem alapos. — A szegényjogot azért nem engedélyezte a bíróság, mert a hajfestés és így az abból eredő igény is, luxus. hiúság. Ha egy 58 éves nő, hajfestésre, kozmetikára, hajhullás okáról szóló orvosi bizonyítványokra készpénzt áldozni képes, ne akarja végeredményben asszonyi hiúságból eredő igénye biztosítását célzó bírói eljárás költségeit a kir. kincstárra háritani akkor, amikor a bírói irodaátalányban hasonló eljárás költségeire, fedezet egyáltalán nincs. Budapest, 1938. április 14. Dr. Molnár s. k. *jbíró.*“

Valahogyan úgy érezzük, hogy a ratio legis helyes figyelemre méltatásával az elsőfokon eljáró bírónak van igaza, még ha a másodfokú bíróság a ius strictum álláspontjára helyezkedve, az első bírói végzés megváltoztatásával mind az előzetes bizonyítás, mind a szegényjog engedélyezése iránt előterjesztett kérésnek helyt adott.

Hiteles kiadvány ügyvédi meghatalmazási nyomtatványon.

Az 1938. évi VI. törvény cikk 1. §-ának rendelkezései szerint közokiratba foglalt ügyvédi meghatalmazás esetében a közokirat hiteles kiadványát az újonnan rendszeresített ügyvédi meghatalmazás nyomtatványon kell kiállítani. A közjegyzői ügyvitel szabályainak a hiteles kiadványoknak ekként való kiállítása — különösen a nyomtatvány beosztására való tekintettel — sehogysem felel meg, a budapesti kir. közjegyzői kamara felterjesztést intézett az igazságügyminiszterhez az ilyen hiteles kiadványok céljaira megfelelő nyomtatvány rendszeresítése iránt. A miniszter a felterjesztésre az alábbi T. 408/228. számú rendeletet intézte a kamarához: „Felterjesztésére értesítem a Kamarát, hogy a közokiratba foglalt ügyvédi meghatalmazások hiteles kiadványai céljára külön bélyeges nyomtatvány rendszeresítését nem tartom indokoltnak, mert ilyen nyomtatványra csak igen kis mennyiségben volna szükség és így annak előállítása és forgalomba hozatala aránytalanul nagy terhet jelentene anélkül, hogy megfelelően biztosítani lehetne, hogy ezek a nyomtatványok mindenütt és mindenkor rendelkezésre álljanak. Mínt hogy azonban kétségtelen, hogy a jelenleg forgalomban lévő bélyeges nyomtatványok használata hiteles kiadványok esetében és egyes más különleges esetekben is bizonyos nehézségekbe ütközik, a pénzügyminiszter urat megkeresem olyan bélyeges nyomtatvány forgalomba beosztása iránt, amelyek csak okirati

illetékbélyeggel és az ügyvédi jóléti hozzájárulás bélyegszerű rajzával, valamint színes szegélynyomással s ezenfelül legfeljebb az „Ügyvédi meghatalmazás“ címfelirattal vannak ellátva. Ezek a szöveg nélküli bélyeges nyomtatványok a Kamara felterjesztésében megjelölt célra, valamint minden olyan célra egyaránt felhasználhatók lesznek, amire a jelenleg forgalomban lévő szöveges nyomtatványok nem alkalmasak és így ezeknek a forgalomba hozatala a hiteles kiadványok kiadása tekintetében fennálló nehézségeket — erre a célra szolgáló külön nyomtatványok rendszeresítése nélkül is — meg fogja szüntetni.

Addig, amíg ezek a szöveg nélküli bélyeges nyomtatványok forgalomba kerülnek, az 1938. VI. t. c. 1. §-a második bekezdésének rendelkezései folytán természetesen a jelenleg forgalomban lévő bélyeges nyomtatványokon kell kiállítani a közokiratba foglalt ügyvédi meghatalmazások hiteles kiadványát is, a felterjesztésben panasztól nehézségeket azonban akként is el lehet kerülni, ha a hiteles kiadványt a bélyeges nyomtatványnak teljesen üres hátlapján állítják ki, ami kétségtelenül nem tekinthető ugyan minden szempontból kifogástalan megoldásnak, a törvény rendelkezéseivel azonban nincsen ellentétben s nyilván nem szolgálhat alapul arra sem, hogy az ekként kiállított meghatalmazást ne lehessen igazoltnak tekinteni.“ A rendeletben foglaltaknak megfelelően tehát a közjegyzői okiratba foglalt ügyvédi meghatalmazásról a hiteles kiadványt akként kell kiállítani, hogy azt a nyomtatvány hátlapjára kell rávezetni s amennyiben a kiadvány meghaladná ennek az egy oldalnak terjedelmét, ahhoz külön ívet kell fűzni. Ezt az ívet, vagy íveket természetesen külön egy-egy pengős okmánybélyeggel kell ellátni, míg a bélyeges nyomtatvány második oldala után természetesen külön bélyegget leróni nem kell.

Bejegyzési illeték hagyatéki tárgyalási díj biztosításánál.

Ebben a sokoldalról vitatott sokszor és elég nagy változatosságban eldöntött kérdésben a közigazgatási bíróság 13022/1937.P. szám alatt a következő újabb ítéletet hozta:

„A közjegyző hagyatéki tárgyalási díjának és költségeinek telekkönyvi bejegyzése illetékköteles.

Indokok: Panaszos közjegyző hagyatéki tárgyalási díja és költségkövetelésének telekkönyvi biztosítása után előírt bejegyzési illetéket azon az alapon támadja, hogy a hagyatéki ügyekben, mint a kir. járásbíróság megbízottja jár el, illetékekkel tehát nem terhelhető. Felemelt illetéket pedig jogi álláspontja szerint töle már csak azért sem lehet követelni, mert a jelzálogjog bejegyzését

nem közvetlenül a telekkönyvi hatóságtól kérte. E tekintetben hivatkozik a bíróság 1004-1934 P. számú ítéletének indoklására, mely szerint közjegyzői díj végrehajtási zálogjogának bejegyzése esetében van csak helye felemelt illeték követelésének. A panasznak helyet adni nem lehetett, mert a kir. közjegyzők díjainak szabályozásáról az 1918. évi XII. t. c. 1. §-ában foglalt felhatalmazás alapján kiadott 60600/1926. I. M. számú rendelet 28. §-ának harmadik bekezdése értelmében a közjegyzői díj és költségkövetelés megfizetésére kötelező hagyaték bírósági határozat bírói úton végrehajtható közokirat, a 29. §. első bekezdése szerint pedig a ki nem fizetett közjegyzői díj és költségkövetelés jelzálogjoggal vagy aljelzálogjoggal való biztosítását a hagyatéki bíróság a közjegyzőnek a hagyatéktárgyalási jegyzőkönyvben, vagy külön előterjesztett kérelmére rendeli el. A panaszos bírói kiküldött jogállása az említett törvényes rendelkezésekből kitérően, de az 1927. évi IV. t. c. 17. §-a alapján csak a hagyatéki ügyek intézésére vonatkozik, saját költségeinek és díjainak biztosítására és behajtására azonban ki nem terjed. Ebből pedig önként következik, hogy a díj és költségkövetelés jelzálogjogi biztosítása után az 50 pengőig terjedő bejegyzési illetéket aszerint, hogy a kérelmet a hagyatéki tárgyalási jegyzőkönyvben vagy kérvényen terjesztette elő, ezeknek a hagyatéki bíróságokhoz történt benyújtása előtt bélyegjegyekkel köteles leróni. Minthogy ezek szerint a bejegyzési illeték követeléséhez való jog és a bélyegjegyekkel történő lerovás időpontja nem vitatható, a felemelt illeték követelésétől sem lehet eltekinteni, mert az 1934. évi 8800. M. E. számú rendelet 1. §-ának (1) bekezdésében foglalt rendelkezés alapján a bíróságok előtt folytatott eljárásban le nem rótt illetéket háromszoros összegben kell követelni. Miután ilyen térvállás mellett a bíróság korábbi keletű ítéletének indokai figyelembe vehetők nem voltak, a rendelkező rész szerint kellett határozni.“

Az ítélethez — érdemben a kérdéssel már igen sokszor és kimerítően foglalkozván — csupán azt a megjegyzést fűzzük, hogy a hagyatéki díjakat czidőszerint már nem a 60600/1926. I. M., hanem a 6800/1935. I. M. számú rendelet szabályozza, hogy további kissé túl szubtilis megkülönböztetésnek tartjuk azt, hogy a bírói megbízotti minőség csak kötelezettséget, de jogot nem jelenthetne. Egyébként ennek a legújabb keletű döntésnek alapján a kir. közjegyzők díjkövetelésük jelzálogjogi bekebelezése esetén 50 pengőig a bejegyzési illetéket bélyegjegyekben s felemelt illeték fizetésének terhe alatt kötelesek leróni, vagy a tárgyalási jegy-

zőkönyvön, vagy pedig a vonatkozó jelentésen aszerint, ahol a díj biztosítását kéri.

Sashalom község is hitelesít. Sashalom község főjegyzője a belügyminiszter 3912/1918. II. a számú honosítási okiratának másolatát a következő záradékkal „hitelesítette”: „A másolat hitelesítől Sashalom 1928. február 10. olvashatatlán aláírás sk. főjegyző. P. H.“ Ez a másolat természetesen olyan „hitelesített másolat”-nak, amelyről közjegyzőileg hitelesített további másolat volna készíthető, nem tekinthető. A „hiteles másolatot” különben a budapesti kir. közjegyzői kamara útján megfelelő intézkedések céljából Pest vármegye alispánjához továbbítottuk. Megjegyezzük, hogy a közlöny múlt számában Pestszenterzsébet város polgármestere megbízásából eljár aljegyzőjének közjegyzői ténykedéséről a budapesti kamara a június hó 14-én tartott ülésén hozott határozatából mind a belügy-, mind az igazságügyminiszterhez külön felterjesztést is intézett.

Ösztöndíjak az ifjúságnak a kereskedelmi pályákra irányítása érdekében. Az igazságügyminiszter 8462/1938. I. M. számú rendeletével megfelelő nyilvánosságra hozatal céljából megküldte a kereskedelmi miniszter 6800/1938. számú alábbi szövegű pályázati hirdetményét: „A bécsi (Hochschule für Welthandel in Wien), a lipcsei (Hochschule für Wirtschaftswissenschaften in Leipzig), a st. galleni (Handelshochschule St. Gallen), a milánói (Universita Commerciale Luigi Bocconi), a párisi (École des Hautes Etudes Commerciales, Paris) és a londoni (London School of Economics and Political Science) kereskedelmi főiskolákon a vezetésem alatt álló kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium által rendszeresített az 1938/39. iskolaévre szóló, egyenként 3000 (Háromezer) pengős állami ösztöndíjas helyekre olyan ifjak pályázhatnak, akik a m. kir. József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem közgazdaságtudományi karának közgazdasági és kereskedelmi osztályán végbizonyítványt nyertek, vagy a középiskolát végzetek részére szervezett egyéves kereskedelmi szaktanfolyamok valamelyikét, vagy a Budapesti Kereskedelmi Akadémia keleti kereskedelmi szaktanfolyamát jeles eredménnyel elvégezték. A pályázók pályázati kérvényükhöz születési anyakönyvi kivonatot, a megkívánt végzettséget igazoló okmányokat, szüleik vagyoni állapotáról községi bizonyítványt és hatósági erkölcsi bizonyítványt tartoznak eszatozni. A kellően felszerelt pályázati kérvényeket legkésőbb folyó évi augusztus hó 31-ig a kereskedelem és közlekedésügyi minisztérium segédkivatalában (Budapest, II. Lánchíd-utca 1-3.) kell benyújtani. Az elkésve érkezett, vagy kellően fel nem szerelt pályázati kérvények figyelembe nem vehetők.”

Egyévesek a m. kir. kereskedelmi és közlekedésügyi minisztérium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök 21.371/1938. szám. alatt a középiskolát végzettek részére szervezett egyéves kereskedelmi szaktanfolyamokon tíz tandíjmentes helyre. 22.400/1938. szám alatt a hazai fiú-felsőkereskedelmi iskolák I. évfolyamaiban ötven tandíjmentes helyre 120

pengő tanulmányi segéllyel kapcsolatosan és 21.372/1938. szám alatt a budapesti kereskedelmi akadémia keleti kereskedelmi szaktanfolyamán öt tandíjmentes helyre pályázatot hirdet. A pályázati kérvények mindahárom pályázati hirdetmény alapján július 31-ig adandók be a kereskedelmi minisztériumban, ahol a pályázati feltételek részletei tekintetében is felvilágosítást adnak.

A nyugdíjintézet felhívása. A Kir. Közjegyzők és Közjegyzőjelöltek Nyugdíjintézete ezúton nyomatékosan felkéri a közjegyző és jelölt tagokat, hogy az intézeti járulékot a nyugdíjszabályzat rendelkezéseinek megfelelően minden hó 15-ig legkésőbb adják póstára, mert az egy napi késedelem is jelentős s a pontos fizetéssel elkerülhető munkatöbbletet jelent az intézetnek.

Helyettest keresek állandó alkalmazásra legalább is 10 15 övi öndllő gyakorlattal. Dr. gesztöczi Samassa János, Zalaegerszeg.

Közjegyzőhelyettesül ajánlkozom. Kilene évi helyettesi gyakorlattal, kitünő bizonyítványokkal és német nyelvi jogosítvánnyal rendelkezem. Igényeim szerények. Horváth Jenő dr. Szentendre, Kossuth Lajos-u. 12.

Közjegyző segéd előző hosszabb fővárosi és vidéki közjegyző gyakorlattal — jelenlegi tisztviselői állását elhagyva - - újólag is közjegyzői irodában keresne elhelyezkedést. 50 éves, kath. vallású, nős, állást vidéki irodában is készséggel vállal. Címe: Csorba László Elemér, Albertfalva, Kertváros. gr. Apponyi-út 103.

Kihirdetett törvények:

1938. évi XV. t. e. a társadalmi és a gazdasági élet egyensúlyának hatályosabb biztosításáról.

1938. évi XVI. t. e. az állami rend megóvása végett szükséges büntetőjogi rendelkezésekről.

1938. évi XVII. t. e. az egyesülési szabadsággal elkövetett visszaélések megtorlásáról.

Rendeletek:

70396/1938. P. M. sz. Az idegen államok pénzümeiben megállapított értékeknek az illetékek, továbbá a fényűzési és az általános forgalmi adó megállapítása szempontjából pengőértékre való átszámítása.

2939/1938. M. E. sz. A közhatalóságok, közhivatalok és közintézmények épületein és helyiségeiben alkalmazható jelvények.

11104/1938. I. M. sz. A vitéziteleknek, valamint a vitézitelekkel még meg nem adományozott vitéz igényjogosultságának átszállásával kapcsolatos részletes szabályok megállapítása.

18300/1938. I. M. sz. A szegénységi jog tekintetében szükséges bírósági intézkedések tárgyában kiadott rendeletek újabb módosítása és kiegészítése.

2600/1938. E. M. K. sz. Ertelmiségi munkanélkülieknek községi jegyzők mellé irodai munkák elvégzésére leendő ideiglenes alkalmazása.

3400/1938. M. E. sz. Az egyesületi tagságra vonatkozó rendelkezések

ellen vétő köztisztviselők és egyéb alkalmazottak fegyelmi felelősségre vonása.

37000/1938. B. M. sz. A „tűzharcos“ megjelölés anyakönyvi bejegyzéséről szóló 26000/1938. B. M. számú rendelet módosítása.

Jogi- és illetékügyi irodalmi szemle.

Magyar Jogi Szemle. (XIX. évfolyam 6. szám.) Ezzel a számmal új minőségben lépett az olvasó közönség elé ez a szakszerűen szerkesztett folyóirat. Az Országos Bírói és Ügyészi Egyesületnek lesz a továbbiakban a Magyar Jogi Szemle hivatalos közlönye. Ezt a változást jelenti be mind a szerkesztőség, mind pedig az egyesület a legújabb szám első helyén közölt közleményekben. Ennek az új minőségnek megfelelően változott a lap szerkesztősége is, amennyiben a lapot a jövőben Antalfy Mihály dr. kir. kuriai bíró, Bogsch Árpád dr. ügyvéd, v. Boronkay István dr. kir. ügyész, Degré Miklós dr. a budapesti kir. ítélőtábla ny. elnöke, Fabinyi Tihamér dr. v. m. kir. pénzügyminiszter, Geöcze Bertalan dr. ügyvéd, Juhász Andor dr. a m. kir. Kuria ny. elnöke, Puky Endre dr. a m. kir. Közigazgatási Bíróság elnöke, Ruhmann Emil dr. kir. kuriai bíró, v. Ruttkay László dr. kir. törvényszéki bíró, Schuster Rudolf dr. a Szabadalmi Felsőbíróság ny. elnöke, Szász István dr. egy. m. tanár, Székács Aladár dr. kir. közigazgatási bírósági tanácselnök, Szentirmai Ödön dr. ny. kir. kuriai bíró, ügyvéd, Szentpály Sándor dr. kir. közigazgatási bíró, Vargha Imre dr. a Legfőbb Állami Számvevőszék elnöke, Vincenzi Gusztáv dr. kir. kuriai bíró, Vladár Gábor dr. kir. kuriai tanácselnök, Zehery Lajos dr. igazságügyminiszteri tanácsos, Zöldy Miklós dr. kir. ít. táblai bíró, egy. m. tanár közreműködésével Angyal Pál dr. egyetemi tanár, Mészáros Lajos dr. kir. kuriai bíró, Nagy Dezső Bálint dr. kir. közigazgatási bíró fogják szerkeszteni. A tartalmas szám különben Balás P. Elemér Battaglini Giulio, Sövényházi Neuhöld Ferenc dr., Zöldy Miklós dr., Kelemen László dr. és Angyal Pál dr. tollából hoz külön cikkeket, folytatólag pedig a Szemle, Kritikai Szemle, Irodalom, Előadások. Külföldi jogélet rovatok sok érdekes közleményét, mellékletként pedig a különböző döntvénytári füzeteket.

Notariatszeitung. (80. évfolyam 5. szám.) Ennek az immár nyolc évtizedre visszatekintő közjegyzői szakközlönynek június hó elsején az utolsó száma jelent meg. A vezető helyen ugyanis a szerkesztőség bejelenti, hogy Ausztriának a német impérium alá való bekebelezése következtében a német egységes közjegyzői rendtartás és szervezet hatályát Ausztriára is kiterjesztik s így a partikuláris szaklap jogosultsága is megszűnt. Az átmeneti idő alatt a német közjegyzők hivatalos lapjának a „Deutsche Notar-Zeitschrift“-nek mellékletként még megjelenik rövid ideig a Notariatszeitung, mihelyt azonban az egységesítést minden vonalon keresztülviszik, a lap, mint melléklet is meg fog szűnni. Jogeseteket már a melléklet sem közöl, mert ezeket a jövőben kizárólag-

san a „Deutsches Recht in Oesterreich“ című folyóirat fogja hozni. Ez a nagymúltú osztrák közjegyzői szakközlöny a közjegyzőség általános érdekeit is eredményesen szolgálta s ezt megszűnésekor magunk részéről is elismeréssel kel megállapítanunk. A lap utolsó száma egyébként a jogegységesítés érdekeit szolgáló cikkek egész sorozatát közli.

Polgári Jog. (XIV. évfolyam 5. szám.) A megtartási jog dologi jellege címen Személyi Kálmán dr. egy nagyobb tanulmányának részleteit hozza első helyen ez a szám. A Jogalkotás rovatban újabb rendeleteket közölnek s a Kuria jogegységi tanácsa 91. számú polgári döntvényét méltatják. A Joggyakorlat rovatban Vági József dr. ismerteti a judikatura kiemelkedő döntéseit, majd kisebb közlemények foglalkoznak fontosabb joggyakorlati kérdésekkel. Ügyvédség—Jogélet rovatban pedig előadásokat ismertetnek. Két külön melléklete van ennek a számnak is és pedig Komin Ferenc dr. Az egységes nemzetközi vételtörvény tervezete című és Friedmann Endre dr. Pénztartozás és Pénzérték című tanulmánya.

Illetékügyi Közlöny. (XIII. évfolyam, 6. szám) Bíró Balázs dr. és Nagy Dezső Bálint dr. a m. kir. közigazgatási bíróság két kiváló bírāja, az utóbbi a közlöny alapító szerkesztője írtak ebbe a számba értékes észrevételeket az illeték kódex tervezet egyes részleteihez. Szabó Nándor a zálogjog bejegyzés zálogjoga című közleményében a bejegyzési illeték javára a telekkönyvi rendtartás alapvető elveivel össze nem egyeztethető biztosítást igényel. A bejegyzési illeték erejéig aljelzálogjog joghatályos bekebelezését vitatja abban az esetben is, ha az alapjelzálogjogot már törölték. A szám további tartalmát a rendes rovatok folytatólag következő közleményei adják. Illetékügyi joggyakorlat című állandó melléklet e számmal együtt is megjelent.

Joggyakorlat.*

Illetékjog

25. Az örökség értéke az azt terhelő haszonélvezeti jog értékével abban az esetben sem csökkenthető, ha a haszonélvezeti jog már az örökség megnyitása előtt is az örökösöt illette. (Közig. bir. 1935. számú elvi jelentőségű határozat)

* Ebben a rovatban közölt jogesetek közül azokat, amelyek a Budapesti székelő bíróságok állásfoglalásait tartalmazzák részben a közvetlenül rendelkezésünkre bocsátott határozatok, részben pedig a „Jogi Hírlap“, „Magyar Jogi Szemle“, „Magyar Törvénykezés“ című szaklapok, a vidéken székelő bíróságok állásfoglalásait pedig a Szegeden megjelenő „Jog“ című szaklap közlései alapján dolgozzuk fel és adjuk közre, az illetékjogi határozatokat pedig túlnyomó részben az „Illetékügyi Közlöny“ című szaklap közlései nyomán.

26. Az 1920. XXXIV. t. c. 88. §-ának 1. pontjában megállapított örök-lési illetékkulesok a természetes gyermek és atya közti hagyatékából való öröklésre nem alkalmazhatók. (Közig. bir. 1956. számú elvi jelentőségű ha-tározat)

27. Illetéket lehet követelni abban az esetben is, ha a jogügyletet nem egy, hanem egymást kiegészítő két okirat — (levél és ellenlevél) — rögzíti meg. (Közig. bir. 1957. számú elvi jelentőségű határozat)

28. Az ajándékba kapott haszonélvezeti jogról való lemondás és annak telegkönyvi törlése nem ad igényt az ajándékozási illeték törlésére. (Köz-ig. bir. 20971/1934. P.)

29. Az ingatlanvételi illeték az eladók egyoldalú elállási nyilatkozata alapján is törölhető akkor, ha a vevők ismeretlen helyre távoztak és a jogügylet nem ment foganatba. (Közig. bir. 16047/1935. P.)

30. A hagyatéki leltár illetékeért az örökösöket személyes kötelezettség terheli. (Közig. bir. 5750/1936. P.)

31. Az illetékdíjjegyzék 69. tételének 1. számú jegyzetében foglalt az a rendelkezés, amely szerint: ha az eredeti okiratot nem mutatják elő, a másolat után azt az illetéket kell fizetni, amely az eredetiért jár, nem zárja ki azt, hogy az eredeti okiraton megtörtént illeték lerovás más alkalmás módon is bizonyítható legyen. (Közig. bir. 1969. számú elvi jelentőségű határozat)

32. Semmis, vagy bíróság által a megkötésük időpontjáig visszahatóan hatálytalanított jogügylet után — függetlenül attól, hogy történt-e teljesítés — illetéket követelni nem lehet. (1970. számú elvi jelentőségű határozat)

33. Egyetemleges kötelezettség esetén, ha az egyik kötelezett felleb-bezésére az illeték helyesbítettett a többit az elévülési időn belül megilleti a jog arra nézve, hogy a helyesbítést a saját illetékére kérhesse. (Közig. bir. 3230/1936. P.)

34. Ha a hagyomány vagylagosan illetékköteles vagy illetékmentes célra rendeltetett és a hagyományos az illetékmentes célt választotta, örökösödési illeték nem követelhető. (Közig. bir. 13660/1937. P.)

35. Ha a szerződő felek az átruházott ingatlan vételárát az azt terhelő haszonélvezetre tekintettel kifejezetten feleértékben állapították meg, ille-ték alapul annak kétszerese veendő. (Közig. bir. 9396/1936. P.)

36. Haszonélvezeti jog gyakorlásának visszteher ellenében harmadik személyre átruházása esetén a szolgáltatások értéke az illetékszabályok 61. §-a szerint számítandó ki. (Közig. bir. 16164/1935. P.)

37. Feltételesen illetékmentes kereskedelmi levélnek az illetékkötele-zettsége csak akkor áll be, ha az ügyletben részes fél használja fel. (Közig. bir. 17215/1935. P.)

38. Az a bírói gyakorlat, amely szerint az alapperben elnyert szegény-jogos illetékmentesség nem vonatkozik a végrehajtás megszüntetési perre, alkalmazandó a végrehajtható közjegyzői okirat alapján elrendelt végrehaj-tás megszüntetése iránti perre is. (Közig. bir. 6090/1936. P.)

39. Ha elsősorban illetékkötelezett nincs, az illeték a kezestől nem követelhető. (Közig. bir. 15624/1935. P.)

40. Ingatlan vagyónátruházási illetéket akkor is kell fizetni, ha a köz-kereseti társaságból ingatlant kivisznek. (Közig. bir. 4333/1937. P.)

Órley Dénes dr.: Emlékezés Galánffy Jánosról.
Krenner Zoltán dr.: A végrendeletekről szóló új német törvény.
Gröber Aladár dr.: Közokirataink legfeltűnőbb nyelvi hibáiról.
Cholnoky Imre dr.: A Nyugdíjintézet új bérháza.
A debreceni kamara közgyűlése.

Közlemények.

Az Országos Egylet közleménye.

Kinevezések.

Kitüntetés.

A közjegyzői kar képviselői a pénzügyminiszternél.

A Nemzetközi Ügyvéd Unió budapesti nagygyűlése.

A nyugdíjintézeti döntőbíróóság ülése.

Az egyik Budapest V. kerületi állás megszüntetése.

Új ügyvédi meghatalmazási nyomtatványok.

Kézbesítés az Amerikai Egyesült Államok területén.

Ingatlanárverésnél történt szabálytalanság közlése a felügyeleti hatósággal.

Allásközvetítések.

Kihirdetett törvények.

Rendeletek.

Jogi- és illetéktügyi irodalmi szemle.

Magyar Jogi Szemle.

Polgári Jog.

Jog.

Jogállam.

A magyar állampolgárság megállapításának kérdéséhez.

Notariatszeitung.

Ügyvéd.

Magyar Törvénykezés.

A Magyar Jogászegylet kiadmánya az illetéktügyi javaslat tárgyában tartott előadásokról.

Illetéktügyi Közlöny.

Joggyakorlat.

Magánjog.

Szerkesztői üzenetek.

K. N.